

10 gr.

ABC

NOWINY CODZIENNE

10 gr.

„JEZELI ZŁODZIEJE WTARGNĘLI DO PIWNICY ŻYDA, W KTÓREJ STOI WINO, TO GDY OWI ZŁODZIEJE BYLI W WIĘKSZOŚCI ŻYDAMI, WINO JEST KOSZER. GDY ODWROTNIE, JEST TEREFA”.

(Talmud, Jore Dea §123).

Nr. 292 A

Warszawa, piątek 30 września 1938 r.

Rok XIII

Czy uda się utrzymać pokój? Konferencja czterech obraduje Sprawa Sudetów – sprawą honoru Rzeszy

Z balkonów pałacu kanclerskiego zwisają olbrzymie flagi niemieckie, angielskie, włoskie i francuskie. Tłum zgromadzony przed pałacem serdecznie powitał premierów W. Brytanii i Francji oraz zgotował żywiołową manifestację kanclerzowi Hitlerowi i Mussoliniemu. Uczniowie szkół monachijskich mają dzień wolny od nauki. Ulice przepełnione są działwą szkolną.

Zaraz po krótkim śniadaniu rozpoczęły się narady w gmachu, otoczonym na paręset metrów kordonem milicji partyjnej, nie przepuszczającym nikogo.

Mimo nadziei, związanych z obradami, jeszcze nie można stawiać żadnych horoskopów co do

ich wyników.

W KOŁACH POLITYCZNYCH OCENIAJĄ SYTUACJĘ NADAL Z CAŁĄ POWAGĄ, kładąc nacisk na fakt, że radykalne i natychmiastowe załatwienie kwestii sudeckiej jest sprawą honoru Rzeszy.

Kola francuskie i brytyjskie oceniają położenie z równą powagą. Spodziewają się jednak znaleźć wyjście z trudności i pewnych ustępstw ze strony niemieckiej, jeśli nie w terminie określonym przez memorandum, to przynajmniej w „przesunięciach” czerwonej linii demarkacyjnej, wyznaczonej na obsadzenie przez wojska niemieckie.

Kola włoskie zachowują milcze-

nie, podkreślając wielką rolę, jaką odgrywa Duce.

W kołach tych wyrażają oburzenie na manewry dywersyjne Pragi, lansującej fałszywe wiadomości. Ogólnie się głosi, że momenty psychologiczne są decydujące dla znalezienia klucza sytuacji.

Posel czeski do dyspozycji

LONDYN, 29. 9. Komunikują, że Chamberlain wyraził zgodę, aby posel czeskosłowacki Masaryk udał się do Monachium. Masaryk nie będzie brał udziału w obradach, a pozostawać będzie tylko do dyspozycji konferencji.

ze wiadomości te są nieprawdziwe. Rząd czeski żadnej odpowiedzi do tychczas nie udzielił. Cele rozsiewania tych wiadomości można

two ustalić. Rząd polski ureguluje swe postępowanie jedynie na zasadzie prawdy i faktycznego stanu rzeczy.

Symboliczna cesja Sudetów Rzekomy plan Chamberlaina

LONDYN, 29. 9. Korespondent polityczny „Daily Expressu” twierdzi, że Chamberlain, zawieszając ze sobą następujący plan:

1) Powrót do planu anglo-francuskiego z oddaniem okręgów o ludności niemieckiej ponad 50 proc. do Niemiec i o systemie kan-

tonalnym dla Czechosłowacji.

2) Natychmiastowa cesja małego terytorium w charakterze „cesji symbolicznej”.

3) Anglo-francuska gwarancja, że obietnice czeskie zostaną wypełnione.

4) Międzynarodowa policja złożona z oddziałów angielskich, francuskich i włoskich, która czuwać będzie nad utrzymaniem porządku w okręgach sudeckich podczas przeprowadzania ewakuacji i okupacji przez Niemcy.

Francja nie będzie Walczyć o Sudety

PARYŻ, 29. 9. Cała prasa paryska, z wyjątkiem najzupełniej osamotnionych organów sowietofilskich, jak komunistycznej „Humanité” oraz „L'Ordre”, wita z zadowoleniem konferencję w Monachium. Wiadomość o spotkaniu Hitlera, Mussoliniego, Chamberlaina i Daladier'a w Monachium zamieszczana jest pod sensacyjnymi nagłówkami.

„Matin” wyraża przypuszczenie, że obrady konferencji w Monachium wyjdą prawdopodobnie poza ramy zagadnienia czeskiego.

FALŠE PROPAGANDOWE

Dziennik protestuje w ostry sposób przeciwko kampanii ten-

dencyjnych wiadomości oraz fałszów propagandowych. Między innymi „Matin” twierdzi, że w audycji radia paryskiego transmisja mowy Chamberlaina uległa zniekształceniu. Przemówienie premiera angielskiego wygłoszone we wtorek popołudniu nie było podane w tekście dosłownym, a część wywodów premiera Chamberlaina została przemilczana.

FRANCJA NIE BĘDZIE WALCZYĆ O SUDETY

Najbardziej znamienny charakter posiada wystąpienie naczelnego redaktora dziennika lewicowego „L'Oeuvre” J. Piota, który w zdecydowany sposób przeszedł dziś do partii pokojowej i oświadczył, że Francja gotowa byłaby prowadzić wojnę tylko w wypadku, gdyby chodziło o losy Europy, lub o losy jej samej, lecz, że nie pójdzie na żadną wojnę o Sudety.

Autor uprzedza kategorycznie prezydenta Benesa, aby nie starał się komplikować procedury rozwiązania kwestii sudeckiej. Piot wyraża poza tym zadowolenie z dojścia do skutku konferencji monachijskiej.

Prasa francuska nie ubolewa wcale z powodu nieobecności Czechosłowacji przy obradach monachijskich. Wyrażając na ogół przekonanie, iż w obecnej sytuacji międzynarodowej obecność Czechosłowacji mogłaby jedynie komplikować i tak zadrażnioną atmosferę.

**DZIŚ NA STR. 3-EJ
PIERWSZA CZĘŚĆ
PAMIETNIKÓW DR. K. M.
MORAWSKIEGO P. T.
W DNIACH URODZIN
MAŁEJ ENTENTY**

Słonecznie i ciepło

Przewidywany przebieg pogody w dniu 30 b. m.
Pogoda słoneczna i ciepła o umiarkowanym zachmurzeniu na południowym zachodzie kraju. Temperatura w ciągu dnia do 24 st. Słabe lub umiarkowane wiatry z kierunków południowych.

Odpowiedź czeska na notę brytyjską znowu jest wykrętna

PRAGA, 29. 9. Rząd czeskosłowacki zreagował odpowiedzią na notę brytyjską, zawierającą propozycje stopniowej realizacji projektów francusko-brytyjskich, akceptowanych 21 września przez Pragę, jako podstawę rozwiązania zagadnienia Niemców sudeckich. Odpowiedź ta przyjmuje w zasadzie propozycje brytyjskie co do stopniowej realizacji rzeczowych projektów, zgłaszając jednak i tym razem liczne zastrzeżenia.

Odpowiedź czeska doręczona została rządowi brytyjskiemu przed rozpoczęciem konferencji 4-ch w Monachium.

Sądy wojenne

PRAGA, 29. 9. UKAZAŁ SIĘ DEKRET, WPROWADZAJĄCY SĄDY WOJENNE NA CAŁYM OBSZARZE CZECHOSŁOWACJI.

Zakazy

PRAGA, 29. 9. Sprzedaż płynnego paliwa na użytek prywatny została z dniem dzisiejszym wzbroniona.

Rowy strzeleckie w Pradze

Zagraniczni obywatele, którzy przybyli do Waldsassen w Niemczech specjalnym pociągiem z Czechosłowacji, jak donosi prasa niemiecka, opowiadają, że w Pradze, w Klarowie, gdzie znajduje się dostęp na Hradczyn oraz w Karlínie (dzielnica robotnicza),

Zamknięcie instytutu katolickiego

BERLIN, 29. 9. W miejscowości Feldkirch instytut katolicki „Stella Matutina” został zamknięty i przemieniony na szkołę dla urzędników bankowych.

zostały wykopane rowy strzeleckie.

Republika słowacka

PRAGA, 29. 9. Z KOŁ SŁOWACKICH DONOSZA, IŻ W RAZIE EWENT. ZABURZEŃ WENETRZYNYCH W PAŃSTWIE

JAKO WYNIKU REAKCJI SPOŁECZEŃSTWA NA USTĘPISTWA WOBEC RZESZY, PARTIA AUTONOMISTÓW SŁOWACKICH NOSIĆ SIĘ MA Z ZAMIAREM PROKLAMOWANIA NIEZALEŻNEJ REPUBLIKI SŁOWACKIEJ.

Czechy nie udzieliły Polsce żadnej odpowiedzi

P. A. T. komunikuje: Od wczoraj w szeregu stolic rozpowszechniane są wiadomości, jakoby sprawa sporu pomiędzy Polską i Czechami została załatwiona, a Praga udzieliła zadawalającej odpo-

wiedzi. Pogłoski te dziś w dniu zjazdu w Monachium przybrały na sile. Rozszerzane są one nawet w Warszawie przez niektóre obce przedstawicielstwa dyplomatyczne z podaniem treści i formy noty czeskiej. Należy stwierdzić,

Hitler wybrał moment

Państwo Czechosłowackie ma, jeśli można się tak wyrazić, dwa oblicza. Z jednej strony jest ono bastionem słowiańszczyzny w środkowej Europie, z drugiej strony jest siedliskiem masonerii, niesłychanie dogodnym do bezpośredniego atakowania Trzeciej Rzeszy.

Dla masonerii i dla żydostwa Czechosłowacja ma wymowne znaczenie. Dla nich jest to przecież naród Hussa i Komensky'ego. Niejednokrotnie przecież dążenia masoni i żydowskie były równoległe z wytycznymi narodowej polityki czeskiej. W okresie Traktatu Wersalskiego, w okresie budowania nowej Europy, Czechosłowacja była pułkiem moźnych tego świata, którzy wszyscy bez wyjątku występowali w fartuszkach.

Hitler, uderzając w Czecho-

słowację, uderza przede wszystkim w kraj, w którym na zwartych terenach zamieszkuje 3,5 miliona Niemców. Jednocześnie Hitler uderza również w kraj, który cieszy się specjalną protekcją fartuszków wylbraci, który może być użyty za dogodny punkt wyjścia do zaatakowania narodu - socjalistycznych Niemiec. I wobec tego powstaje pytanie, czy tego rodzaju potężne siły, jak międzynarodowa żydostwo i masoneria, mogą bezkarnie pozwolić na zniszczenie własnego dzieła?

Niewątpliwie nie. Wszystkie usiłowania, które widzimy, a również te, których nie widzimy, są wywołane nie tylko tym, że zmuszenie Czechosłowacji przez Niemcy szkodzi interesom innych państw Europy. Stoimy w obliczu obliczonej na wielką skalę akcji tych

wszystkich czynników, którym zależy na zachowaniu w tym miejscu Europy punktu wypadowego przeciwko narodowemu socjalizmowi. Jeśli więc te wszystkie usiłowania nie dają rezultatu, to nie dlatego, że tym, którzy działają, nie zależy na rezultacie, tylko dlatego, że dziś możliwości ich nie są dostateczne. Nie dlatego, by w ogóle ich możliwości tak się już skurczyły, tylko dlatego, że Hitler wybrał moment najdogodniejszy dla siebie, a najniegodniejszy dla swych przeciwników.

W państwach zachodnich z Anglią i Francją na czele, nastroje przeciwne wojnie są bardzo silne. Jest to między innymi skutek wieloletniej propagandy pacyfistycznej, uprawianej przez masonerię. Na to, by nastroje te przełamać, trzeba czasu, trzeba, by argu-

menty były tego rodzaju, by mogły trafić do przekonania przeciętnego obywatela państw zachodnich. Nie darmo powiedział premier Chamberlain:

NIE MOŻEMY WE WSZYSTKICH OKOLICZNOŚCIACH DOPROWADZAĆ DO TEGO, ABY CAŁE IMPERIUM BRYTYJSKIE BYŁO WCIĄGNIĘTE W WOJNĘ TYLKO Z POWODU CZECHOSŁOWACJI. JEZELI BĘDZIEMY MUSIELI WALCZYĆ, TO O JAKIEŚ WIĘKSZE ZAGADNIENIA.

Potężne w krajach zachodnich wpływy masoni i nie mogą zbyt jawnie przeciwstawiać się opinii publicznej, narzucać jej rozwiązania skrajnie niepopularnych.

Obok tego działa czynnik inny. Państwa zachodnie ma-

(Dokończenie na str. 3-ej)

WZROST

30

PIĄTEK

SŁOŃCE

Wschód Zachód

5-35 17-17

KSIĘŻYC

Wschód Zachód

12-38 21-8

Dł. dnia Ubyło

11-42 5-4

Dziś św. Hieronima
Jutro św. Jana z Dukli

TEATR NARODOWY: Punkt o 8-ej wiecz. „Zielony frak”.

TEATR LETNI: O godz. 8-ej „Jean”.

TEATR POLSKI: Codziennie świeżo wystawiona komedia Devala „Subretka” ze Stefanią Jarkowską w roli tytułowej.

TEATR MAŁY: „Pani natura”.

TEATR MALICKIEJ: O godz. 8.15 wieczorem komedia muzyczna „Na fali steru” P. Leone. L. Brodzkiego. Grają: Benita, Stojowski, Nesterówna, Wierzejewska, Sym, Zawistowski, Kielarski, Modrzewski, Reż. Zawistowski, dekor. Kurmana.

OPERKA „8.15”: „Księżniczka Czardasza”.

TEATR KAMERALNY: „Zbyt iść na rodzinę”.

Początek roku na politechnice lwowskiej

LWÓW, 29.9. W poniedziałek, dnia 3 października odbędzie się na Politechnice Lwowskiej uroczysta inauguracja roku akademickiego.

O godz. 9 rano odprawiona zostanie w kościele św. Marii Magdaleny uroczysta msza św. celebrowana przez I. E. ks. arcybiskupa Twardowskiego, poczem o godz. 11.30 odbędzie się w auli politechniki sam akt inauguracji.

Oberwanie się chmury

CZERNIOWCE, 29.9. Nad Konstancją nastąpiło niezwykle gwałtowne oberwanie się chmury. Mimo, że ulewa szalała tylko 15 minut, masy wodne zalały przedmieścia, unosząc ze sobą dobytek mieszkańców. Zginęło przy tym wiele zwierząt domowych. Straty wynoszą kilka milionów lei.

KOMUNIKAT

W razie jakichkolwiek usterek przy dostarczaniu naszego pisma w Warszawie lub na prowincji prosimy W.P. Prenumeratorów kierować zażalenia natychmiast do zarządu ABC, W-wa, Nowy Świat 15 m. 1.

Wydawnictwo ABC

KSIĄŻKI za GROSZE

Wyprzedaż likwidacyjna olbrzymiej ilości książek wszelkiej treści. Katalogów nie wysyłamy. Dom Książki Polskiej, Plac Trzech Krzyży 8, (2-gie podwórce). Od 9 do 19-ej. Syndryk Masy Upadłości.

Osiedla podmiejskie pustoszeją Krzywdą ubogiej ludności musi być naprawiona Zwyżka cen biletów okresowych na P. K. P.

Jak wiadomo zarządzeniem p. ministra Komunikacji z dnia 18 sierpnia b. r. wprowadzone zostały z dniem 1 października b. r. około 100-procentowe podwyższenie cen biletów miesięcznych na liniach podmiejskich.

STARA SPRAWA

Sprawa ta nieraz już na łamach naszego pisma poruszana nadal pozostaje otwarta i tym bardziej piękna, że fatalny dzień 1 października mamy już w najbliższej przyszłości. Mieszkańcy osiedli podmiejskich wysłali wiele protestów do min. Komunikacji, p. Premiera i do dyrekcji kolejowych, oświadczyli jak żgubnie skutki zarządzenia powyższe wywołać musi i prosząc o cofnięcie krzywdzącego najuboższe warstwy społeczne zarządzenia. Nieśwety dziesiątki protestów podpisywanych przez znaczną część mieszkańców podmiejskich nie dały żadnego rezultatu.

OSIEDLA PUSTOSZEJĄ

Tymczasem skutki zarządzenia ministerstwa Komunikacji nie dały na siebie długo czekać. Kto z pośród mieszkańców podmiejskich osiedli mógł, wynalazł mieszkanie w Warszawie. W ten sposób zapotrzebowanie na małe mieszkania ogromnie wzrosło. Już obecnie daje się odczuć ogromny brak niewielkich jedno, lub dwu pokojowych pomieszczeń. W konsekwencji ucieczki mieszkańców osiedla podmiejskie poczynają pustoszeć, co poważnie grozi może zupełnym, a w najlepszym wypadku znacznym zahamowaniem w nich ducha budowlanego.

Do chwili obecnej jak zaznacza memoriał Towarzystwa Przyjaciół Zielenki, wysłany do Ministerstwa Komunikacji notowany był stały ruch w kierunku osiedlania się pod miastem, co w normalnym stopniu zaspakajało głąd mieszkaniowy stolicy, oddziałyując dodatnio na rozwój gospo-

darczy okolic podmiejskich.

W konsekwencji ucieczki mieszkańców do stolicy, zmalała naturalnie liczba stałych pasażerów PKP. Zamierzone więc zwiększenie dochodu z biletów miesięcznych będzie dla kolei b. problematyczne.

NIEWŁAŚCIWA DROGA

W ten sposób nie osiągną kolejno pożądanego rezultatu, a najbardziej na tym ucierpi najuboższa ludność pracownicza. Mieszkańcy bowiem osiedli podmiejskich rekrutują się z ogromnej większości z pośród źle sytuowanej ludności pracowniczej, którą konieczność zmusiła do osiedlenia się poza miastem, gdyż ceny mieszkań w miastach są dla niej nie-

rażą trzy piąte pełnej ilości podróży, odbytych na PKP, wnosząc za ledwie jedną dziesiątą wszystkich wpływów i stanowiąc jedną trzecią wszystkich kilometrów odbytych przez klientów PKP, a dalej, że nie można wymagać od kolei ponoszenia takich ofiar przez czas dłuższy...

Dlatego — zapytują pokrzywdzeni zarządzeniami Ministerstwa mieszkańcy osiedli podmiejskich — za deficytowy ruch dalekobieżny PKP płacić ma najuboższa ludność pracownicza. Jeżeli organizacja pociągów popularnych przy ogromnych zniżkach dochodzących nieraz do 60 — 80 proc. cen normalnych biletów optaca się PKP, to ruch podmiejski przy zapewnieniu pociągów ponad nor-

NOWE SUPERY TELEFUNKEN J. TRZASKA
Demonstracje i sprzedaż na dogodnych warunkach
Tel. 9-66-63
MARSZAŃKOWSKA 91

dostępne. Wyobraźmy sobie sytuację przeciętnej rodziny urzędniczej, której kilku członków codziennie musi udać się do pracy czy szkoły koleją. Czy nadzwyczaj skromna pensja dzisiejszego urzędnika wystarczy na opłacenie kilkudziesięciu złotych miesięcznie za przejazd koleją? A co powiedzieć o rodzinach robotniczych, jeszcze gorzej sytuowanych materialnie?

Szczęśliwi są jeszcze ci, którzy zawczasu zdążyli uciec z podmiejskich osiedli, znajdując względnie niedrogie mieszkania w miastach. Jak już jednak zaznaczyliśmy liczba wolnych mieszkań wyczerpała się w dużych miastach niemal całkowicie, przyczem cena tych mieszkań już znacznie podskoczyła w górę.

NA BARKI NAJBIEDNIEJSZYCH

Zwyżkę cen biletów miesięcznych Ministerstwo motywuje tym że „ruch za biletami miesięcznymi i tygodniowymi obejmuje zgó-

my i przy użyciu najgorszego taboru napewno daje kolej znaczniejsze zyski.

Niechże więc uboga ludność pracownicza nie staje się przyswojonym kozłem ofiarnym. Niechże nie będzie zmuszona pokrywać deficyt kolei. Jeżeli obecna taryfa kolejowa nie daje dostatecznych wpływów — należałoby ją ponownie skalkulować, ograniczając ulgowe przejazdy tym, którzy pewnością na zapłatę normalnej ceny biletu pozwolił by sobie mogli bez specjalnego uszczerbku dla swych budżetów domowych. Niechmy bowiem nie jest uzasadnione, by za przyjemności ludności bogatszej płacić musieli ci, którzy z każdym groszem liczyć się muszą. (a. p.).

—xxx—

Epidemia grypy w Warszawie

Duże wahania temperatury w dzień i w nocy spowodowały w Warszawie znaczny wzrost zachorowań na grype i anginę. Liczba zachorowań wynosi kilka set dziennie. Zwłaszcza grypa grasuje wśród młodzieży szkolnej.

Czy martwisz się z powodu swej cery?

Nie zwlekaj!

Zastosuj olejek oliwkowy

Wypróbuj PALMOLIVE, mydło na oleju oliwkowym.
Dr. Dalce wiedział co czyni, wybierając z ponad tyłu marek wyłącznie mydło Palmolive dla wrażliwej skóry Pięćdziesiąt. Wybrał Palmolive, gdyż jest ono wyrabiane na czystym i łagodnym oleju oliwkowym. Patrz z jakim powodzeniem stosują je Pięćdziesiąt. Teraz kolej na Panią. Podaj swą skórę kuracji olejkami oliwkowymi. Używaj mydła Palmolive, a nie będziesz nigdy miała kłopotów ze swą cerą! Przy kupnie żądaj tylko oryginalnego mydła Palmolive! Strzeż się naśladowców!

SHAMPOO PALMOLIVE PIELĘGNUJE WŁOSY JAK MYDŁO PALMOLIVE CERĘ

Bez przerwy trwają

Walki za Olzą

Zwiększa się liczba rannych i zabitych

CIESZYN, 29.9. (tel. wł.). Nad Olzą w dalszym ciągu trwają starcia między oddziałami partyzan-

tów polskich, a oddziałami komunistów czeskiej policji. Wczoraj o g. 8-ej wieczorem granicę polsko-czeską obstawiono ze strony czeskiej kordonami wojska, przeprowadzając jednocześnie wzdłuż linii granicznej druty z prądem o wysokim napięciu. Drugi te umieszczono tuż nad ziemią, tak że wieczorem niepodobna było ich zauważyć. Kilku uchodźców Polaków z Czech, natknąwszy się na druty, zostało śmiertelnie porażonych prądem.

Wczoraj w południe zauważono nad granicą polską samochód francuskiej misji wojskowej. Przybył nim podobno z Pragi gen. Pouchet.

Objechał on teren graniczny. Asysta jego dokonała całego szeregu zdjęć fotograficznych, po czym generał odjechał do Morawskiej Ostrawy.

Linia frontu przeniosła się da-

lej i biegnie obecnie koło Istebnej, gdzie trwają walki między polskimi powstańcami a Czechami.

Koło Jabłonkowa i Karwiny uzbrojone oddziały komunistów podpalają gospodarstwa polskie, grabiąc dobytek chłopów. Komuniści ci nie ograniczają się tylko do rabunku wśród Polaków. Ograbowano bowiem także i wielu bogatszych gospodarzy Czechów, którzy zwrócili się do Polaków z propozycją wspólnej samoobrony.

„Nie boimy się ani was, ani Hitlera — powiedzieli chłopci — Cześć — Grozi nam wspólny wróg, rewolucja komunistyczna”.

Wczoraj liczba zabitych Polaków wynosiła 34, dziś przekroczyła 40 osób. Wczoraj, według oficjalnych danych czeskich, zginęło rzekomo 40 żandarmów i około 120 komunistów, dziś wszystkie te liczby podskoczyły co najmniej o 50 proc.

WYŚCIGI NA ŁAWICY

Wyniki gonitw z dnia 28 b. m.

W środę 28 bm. w 10 dniu wyścigów konnych z totalizatorem w Poznaniu przy pięknej słonecznej pogodzie i licznie przybyłej publiczności rozegrano 8 gonitw.

W pierwszej płaskiej placono w porządkowym zł. 228 za 10 zł. przy 3 koniach. Przewodniczył Prezes Tadeusz Mieczkowski.

W pierwszej płaskiej sprężadnej 1600 m. faworytka Bonne Aventure — zawiódła, wygrała Orawa II Dr. H. Harlanda pod ż. Czernuszenko w 1 min. 48 sek. 2) Karapet, 3) Bonne Aventure. Tot. zw. 26 zł. za 10 zł. porz. 228 zł.

W drugim wojskowym biegu na przelaj 5000 m. wygrał niespodziewanie Zart IV Ofic. służb. mjr. Budzika pod p. por. Sobieckim w 6 min. 33 s. 2) Dobrodziej, 3) Droga II, 4) Ella Tot. zw. 79 zł. m. 17 i 12 zł. za 10 zł. Porząd. 90 zł.

W trzeciej płaskiej 1800 m. wygrał faworyt dnia Proch J. Turno pod j. Kowalczykiem w 1 min. 53 sek. 2) Kańczarz, 3) Ultimo. Tot. zw. 11 zł. Porząd. 19 zł. za 10 zł.

W czwartej z płotami 2400 m. wygrała Bravo Palu st. „Iwona” pod j. Wojtkowiakiem w 2 min. 52 sek. 2)

Krynica II, 3) Trzask, 4) Rewers, 5) Destar. Tot. zw. 14 zł. m. 11 i 14 zł. za 10 zł. Porząd. 24 zł. za 10 zł.

W piątym wojskowym biegu na przelaj 5000 m. o nagrodę honorową DOK VII wygrał Elewator Ofic. służb. rtm. Kaweckiego pod rtm. Kaweckim w 6 min. 19 sek. 2) Czarczaf, 3) Parade d'Amour, 4) Emigrant, 5) Dedalus. Tot. zw. 11 zł. m. 12 i 18 zł. za 10 zł. Porząd. 32 zł.

Nagrodę honorową wręczył Prezes Towarzystwa zwycięzcy p. rtm. Kaweckiemu.

W szóstej z przeszkodami 3800 m. wygrał Samara Gr. Ofic. 7 DAK Wlkp. pod chl. Nowakiem w 4 min. 36 sek. 2) Toreadore, 3) Arkadia, 4) Admoncja, 5) Nawój. Tot. zw. 17 zł. m. 13 i 12 zł. za 10 zł. Porząd. 39 zł.

W siódmej płaskiej 2200 m. pod b. dobrą jazdą wygrał Honwed Dr. H. Harlanda pod ż. Czernuszenką w 2 min. 32 sek. 2) Mitropa, 3) Omulew. Tot. zw. 20 zł.

W ósmej płaskiej 2200 m. na starcie pozostała Soarte: 1) Dora St. i F. H. Karlinger pod j. Kłoszewskim w 2 min. 33 sek. 2) Judica, 3) Kapus, 4) Pumpelnik. Tot. zw. 60 zł. m. 18 i 12 zł. za 10 zł. Porząd. 112 zł. za 10 zł.

WIADOMOŚCI Z TORU

Częściowe wyniki gonitw Wyniki gonitw z dnia 29 b. m.

GON. 1. Dyst. 1600 m. Nagr. 1600 zł. 1) Nektar J. Zajac, 2) Nebraska, (22), 3) Moutade (78), 4) Ikaria (83), Wygr. w 1 m. 42,5 s. pewnie o szyje. Tot. 6. Franc. 5,5 i 5,5. Porz. 23 zł.

GON. 2. Dyst. 1100 m. Nagr. Sprzedajna 1800 zł. 1) Boliwia z. Michalczyk, 2) Savoyard (43,6), 3) Fagor (53), Parafraza zdyskwalifikowana, zokiej spadi. Wygr. w 1 m. 8,5 s. latwo o 7 dł. Tot. 7,5, franc. 7 i 14,5 zł. Porz. 107 zł.

GON. 3. Dyst. 2100 m. Nagr. 2000 zł. 1) Marwal, j. Kobitowicz, 2) Bursyrs (35,5), 3) Mariasz (196,5), i Juras (11,5). Wygr. w 2 m. 15 s. latwo o 3 dł. Tot. 9. franc. 6,5 i 9 zł. Porz. 62 zł.

GON. 4. Dyst. 1100 m. Nagr. 1800

zł.: Kalwila, z. Jagodziński, 2) Grom (41,5), 3) Polana (64,5), 4) Saragosa (22), 5) Palinka (47,5), 6) Begonia (124), 7) Anarchia II (90,5), 8) Genie (170,5). Wygr. w 1 min. 8 sek. pewnie o 3/4 dł. Tot. 9,5 zł. franc. 6, 8,5 i 9 zł. Porz. 137 zł.

GON. 5. Dyst. 2100 m. Nagr. 2200 zł. 1) Ibis z. Michalczyk, 2) Narzew (7,5), 3) Komtur II (39). Wygr. w 2 min. 12,5 s. latwo o 4 dł. Tot. 13 zł. Porz. 30 zł.

GON. 6. Dyst. 1100 m. Nagr. 1800 zł. 1) Edeling, z. Kusznieruk, 2) Chwat (33,5), 3) Szatmar (16,5), 4) Liverwer (172), 5) Partyzant (26,5), 6) Tamar (52,5). Wygr. w 1 min. 8 sek. latwo o dł. Tot. 12,5, franc. 9 i 12 zł. Porz. 135 zł.

PALTA • UBRANIA • KAPELUSZE

naszą na sobie
z i-my
STEFAN FIBICH
Al. Jerolimskie 7.

Polacy za Olzą żądają zjednoczenia z Macierzą Wszyscy Polacy jednoczą się z nimi

K. M. Morawski

W dniach urodzin Małej Ententy

Z galerii „ojców chrzestnych”

Zaczynam od charakterystyki głównych składników ówczesnego ciała dyplomatycznego, akredytowanego przy dworze rumuńskim:

A tout seigneur tout honneur. Zaczę od Francuza, hrabiego de Saint-Aulaire, przeniesionego w tym czasie jako ambasador do Madrytu, a stamtąd do Londynu, znakomitego później biografa Talleyranda, ustępującego w tym cha-

dziwym przyjacielu: od pierwszej chwili, na każdym kroku bez cienia inspiracji czy premedytacji politycznej, co u Francuza rzadkie, prostował przede mną zawile zrazu ścieżki bukareszteńskie, kiedy zaś doszła kresu lakoniczna moja kariera, okazał się — rzecz równie rzadka w tym zawodzie — „courtisan de malheur”. Składu świetnej tej, iście przedwojennej ambasady, dopełniało dwóch sekretarzy: znany i w Warszawie dziarski wicehra-

w tym wyspiarskim zespole, był marcejański Szkot, generał Duncan, cieszący się także znacznymi względami na dworze.

REPREZENTACJA WŁOCH

Włochy reprezentował najpierw Giacomo Auriti, późniejszy ambasador w Tokio, następnie zaś Albert hrabia Martin - Franklin, późniejszy pierwszy ambasador włoski w Warszawie, dziś senator królestwa. Z Martinem, jako żonaty z pół-Włoską, wyrobiłem sobie doskonałe stosunki. Równie sprytny jak Tommasini (i po krewny mu z wielu względów), ale może jeszcze giętszy, w stosunku do sprawy polskiej, objawiał niejaką, dość rzadką u Włocha, rezerwę (doświadczyłem te-

go na nim podczas bitwy warszawskiej), co przyczyniło się może następnie do skrócenia jego urzędowania w Warszawie.

Nie miał za to w swej karierze ambasadorskiej takiego dobrodziejstwa inwentarza małżeńskie go, jak miał tamten — w Bukareszcie zaręczył się właśnie z dobrze znaną w Warszawie hrabianką Miniscalchi, rodaczką Giulii Capuletti i może dlatego, jakkolwiek obcy duchem faszyzmowi, przetrwał mniej fortunnego przy jaciela.

(Wyjątki z III-go rozdziału „Wspomnień” autora, które się ukazały przed końcem roku, nakładem firmy wydawniczej „Św. Wojciecha” w Poznaniu).

Konieczność wzmożenia eksportu Odezwa ministra gospodarki

Rzeszy Niemieckiej

BERLIN, 29. 9. Min. gospodarki III Rzeszy, Funk, wystąpił ze znaczącą odezwą, związaną z sytuacją handlu zagranicznego Niemiec. Odezwa podkreśla, iż bilans handlowy III Rzeszy wykazuje na przestrzeni 8 miesięcy b. r. w porównaniu z tym samym okresem r. ub. pogorszenie o pół miliarda marek. Min. Funk wskazuje na konieczność intensyfikacji eksportu i stwierdza, iż zaniebdanie wysiłków eksportowych w którymkolwiek kierunku jest równoznaczne z zaniebdaniem najświetniejszego obowiązku wobec całości narodu. Odezwa przynosi poza tym wytyczne dla eksportu niemieckiego. W pierwszym rzędzie min. Funk domaga się punktualności w wykonywa-

niu dostaw stosownie do umów. O ile z przyczyn natury ogólnej (np. brak środków transportowych), wywiązanie się w terminie jest niemożliwe, obowiązują zawiadomienie właściwych zrzeszeń gospodarczych. Nie stosowanie się do tej zasady powodować będzie jaknajstrzejsze represje.

W dalszym ciągu odezwa narzuca każdemu przedsiębiorstwu obowiązek produkowania do wysokości maksymalnej zdolności wytwórczej. I tu przeszkody muszą być zgłoszone do odpowiednich zrzeszeń gospodarczych lub do min. gospodarki Rzeszy. Także i ten przepis obowiązywać będzie pod groźbą ostrych sankcji.

W 75-tą rocznicę zgonu Józefa Korzeniowskiego

Audycja radiowa

Dnia 1 października o godz. 18.45 Polskie Radio poświęca szkic literacki znakomitemu pisarzowi polskiemu, Józefowi Ignacemu Korzeniowskiemu. W roku bieżącym bowiem przy-

pada 75-ta rocznica zgonu autora „Kollakacji”. Autorem prelekcji radiowej będzie prof. Zygmunt Szweykowski.

Hurtownicy owoców obradują

Koncentracja importu owoców

W dniu 27 b. m. w siedzibie S. K. P. pod przewodnictwem p. dr. Jerzego Machleja odbyło się zebranie

Kola Hurtowników Owoców przy S. K. P.

Na zebraniu tym omówiona została sprawa ustosunkowania się kupiectwa chrześcijańskiego branży owocarskiej do dotychczasowej działalności aukcyj owocowych w Gdyni. Ponadto omówiono sprawę ew. zmniejszenia liczby importerów owoców i związanej z tym koncentracji importu owoców.

Zebrani zgodnie stwierdzili, że przy realizacji odpowiednich uchwał należy dążyć do uwzględnienia w jak największym mierze postulatów kupiectwa chrześcijańskiego, zmierzających do unarodowienia tej gałęzi handlu.

Ofiary

Na pomoc dla uchodźców zaolzańskich: Edward Späth — 20 zł., Jan Kossakowski — 20 zł., Jan Stamborski — 5 zł.

Szkółka tańca art. J. Hryniewicz — 20 zł. — na bezrobotnych narodowych. Jan Kossakowski — 20 zł. 8 gr. 40. Beżmienne — paczka. Beżmienne — paczka. Zamiast kwiatów na trumnę s. p. Wiktorii ze Złotowiczów Wyszyńskiej na bezrobotnych narodowych składa — Walentyna Miłkowska 5 zł.

Hitler wybrał moment

(Dokończenie ze strony 1-ej)

ją poważne zaniebdania w zakresie zbrojeń. Anglia dziś idzie ogromnymi krokami naprzód, ale jeszcze ma dużo do zrobienia. Lotnictwo francuskie jest bardzo zaniebdane. W tych warunkach państwa nie są dziś materialnie przygotowane do wojny.

A wreszcie Rosja Sowiecka. Jest to niewątpliwie państwo, w którym wpływy żydowsko-masońskie są najsilniejsze. Dziś po „czyszczeniu”, jakie się w ciągu ostatnich miesięcy od-

bywały na terenie armii rosyjskiej, Rosja nie przedstawia takiej siły militarnej, jak jeszcze nie dawno.

Moment wybrany przez Hitlera był niechybnie dogodny dla jego polityki. Jeśli akcja jego skierowana przeciwko Czechosłowacji, uda się w całości, czego dziś jeszcze przewidzieć nie można, to zawdychać nie będzie Hitler przed wszystkim dobrze wybrany mu momentowi.

GRAJCIE U NAS!

GDY SZCZĘŚCIE STAŁE SPRZYJA NASZYM GRACZOM

W 42 Loterii u nas padło:

Zł. 150.000

na Nr. 68.400

Zł. 20.000	na Nr. 22596	Zł. 10.000	na Nr. 113423
20.000	na Nr. 117539	5.000	na Nr. 75884
15.000	na Nr. 56330	5.000	na Nr. 82562
15.000	na Nr. 67940	5.000	na Nr. 122228
15.000	na Nr. 75996	5.000	na Nr. 141420
10.000	na Nr. 7981	5.000	na Nr. 146430
10.000	na Nr. 55084	5.000	na Nr. 152842
10.000	na Nr. 81134		

26 wygr. po zł.

2.500

28 wygr. po zł.

2.000

51 wygr. po zł.

1.000

SZCZĘŚLIWA KOLEKTURA

A. WOLAŃSKA

CENTRALA: Warszawa, Nowy Świat Nr 19.

ODDZIAŁY: w Warszawie, Wilnie i Krakowie.

Losy do I klasy 43 Loterii już są do nabycia
CIĄGNIENIE 19 PAŹDZIERNIKA rb.

Zamówienia zamiejscowe załatwiamy odwrotnie. Konto PKO 7192.

Sukcesy wojsk narodowych

Znaczne szkody czerwonych

SALAMANKA 29. 9. Komunikat wojsk narodowych stwierdza, że na froncie Ebro wojska gen. Franco odniosły sukces zajmując nowe pozycje i wyrządzając nieprzyjacielowi znaczne szkody zarówno w ludziach jak i w materiale wojennym. Na odcin-

ku Villafranca zostały odparte ataki nieprzyjaciela, który pod Belmes stracił około 100 zabitych.

W czasie walk powietrznych lotnictwo narodowe straciło w dniu wczorajszym z powietrza cztery samoloty republikańskie.

Zakończenie prac

Nad umową zbiorową w branży winno-kolonialnej

Ostatnio odbyło się zebranie Komisji Porozumiewawczej, wyłonionej przez Koło Kupców Winno - Kolonialnych przy S. K. P. i Związek Zawodowy pracowników handlowych i przemysłowych dla ustalenia warunków umowy zbiorowej w branży winno - kolonialnej na terenie Warszawy.

Na zebraniu tym komisja za-

kończyła swoje prace nad treścią umowy zbiorowej i postanowiła, że po uwzględnieniu w ostatecznej redakcji uzgodnionych wniosków, umowa zbiorowa, jako całość, zostanie w najbliższym czasie przedstawiona Walnemu Zgromadzeniu Koła Kupców Winno - kolonialnych do aprobaty.

DZIEŃ W POLITYCE

OBRADY S. N. W dniu 30 b. m. w Warszawie odbędzie się pod przewodnictwem prezesa Kazimierza Kowalskiego plenarne posiedzenie Zarządu Głównego Stronnictwa Narodowego. Referat o sytuacji międzynarodowej wygłosi dr. Bielecki. Zarząd Główny powoła też odpowiednie uchwały w sprawie polskiej polityki zagranicznej.

O. Z. N. NABYŁ „KURIER

BAŁTYCKI

Wychodzący w Gdyni od połowy 1937 r. „Kurier Bałtycki”, który był organem portowych sfer gospodarczych Gdyni, nabyty został przez pomorski Oboz Zjednoczenia Narodowego. O. Z. N. na Pomorzu posiada obecnie dwa organy: „Gazetę Pomorską” oraz „Kurier Bałtycki”.

TARCIA W CH. Z. Z.

W chrześcijańskich Związkach Zawodowych nastąpiły poważne tarcia na tle uchwał Władz Naczelnych Stronnictwa Pracy w sprawie wyborów do ciał parlamentarnych i samorządowych. Wobec nacisku „dołu”, postanowiono zwołać Kongres Chrześcijańskich Związków Zawodowych do Katowic. Kongres określi stanowisko tych związków do wyborów tak parlamentarnych jak też samorządowych.

UROCZYSTOŚCI P. P. S.

W Przemyslu, dnia 2 października, w związku z odsłonięciem tablicy ku czci Ignacego Daszyńskiego, odbędzie się uroczystości, w których wezmą udział przedstawiciele P. P. S., delegaci P. S. L., Str. Demokrat.

WYBORY DELEGATÓW W ŁODZI W dniu 26 b. m. we wszystkich organizacjach zawodowych w Łodzi, grupujących robotników i pracowników umysłowych, odbyły się wybory dla ustalenia delegatów na zgromadzenia okręgowe.

Związki Klasowe wybrały 45 delegatów, „Praca” — 13 del., Z. P. Z. — 4 del., Z. Z. P. — 3 deleg., Chrześ. Związek Zawod. — 6 deleg., Zydowski Związek Zawod. — 8 deleg., Unia Zw. Prac. Umysł. — 32 del., Zw. Naucz. Polskiego — 4 deleg., Zw. Prac. Miejskich — 1 deleg., Związek Prac. Pocz., Telef. i Telegraf. — 1 delegata i Zw. Prac. Skarbowych — 1 delegata.

Podane liczby odnoszą się do dele-

gatów wszystkich okręgów wyborczych w Łodzi.

PRACOWNICZY KOMITET WYBORCZY

W związku z uchwałami plenum Centralnej Komisji Porozumiewawczej Związków Pracowniczych, na terenie stolicy powstaje Centralny Komitet Wyborczy Pracowniczy, który będzie harmonizował akcję analogicznych komitetów pracowniczych w całym kraju.

O. Z. N. DZIAŁA

W dniu 2 października b. r. w Lublinie, odbędzie się Zjazd wojewódzkiego Obozu Zjednoczenia Narodowego z terenu województwa lubelskiego. Przewodniczącym będzie senator Lechmicki. Zjazd zajmie się też ustaleniem mandatów w poszczególnych okręgach wyborczych. W zamoczeniu ubiega się o mandat były poseł ze Stronnictwa Ludowego, a obecnie prezes O. Z. N. w powiecie zamojskim, Tomasz Czernicki.

Nie mówcie do Niemców przez „Sie”

Władze faszystowskie wydały rozporządzenie, znoszące używanie formy „Lei” (oni), pochodzącej z hispańskiego, jako zwrotu przesadnego, nie odpowiadającego demokratycznemu duchowi faszyzmu. Formę tę zastąpiono formą „Woi” — wy.

Podobne rozporządzenie wydano w Niemczech, usuwając z rozmowy formę „Sie”.

A więc znowu dowód, jak oba ustroje, faszystowski i hitlerowski ingerują rzeczywistość we wszystkie dziedziny życia, wprowadzając zmiany nawet w ugruntowane i wydawałoby się naporóż nie mające znaczenia zwyczaje.

rakterze historyka dyplomacji z żyjących jednemu chyba Hano-taux.

HR. DE ST. AULAIRE

St. Aulaire był przystojny, postawny, w miarę sztywny i w miarę przystępny. Kiedy wchodził do salonu, przywołał do pamięci owych przedstawicieli „króla - słońca”, co w respekcie i dystansie utrzymywali pomniejsze dwory. Ożywił się i weselał wszakże przy stole. Wśród jego anegdotycznych o sposobie przyrządzania ptaszków, które w swojej „gourmanderie” zatraczało posmakami wytwornych żarłoców Dumasa - syna czy Rossiniego.

Pertraktowałem z nim stosunkowo mało, bo w zimie wyjechał na urlop najpierw, a później na nową placówkę, przedtem jednak podejmowałem go u siebie z całą ambasadą śniadaniem połączonym, a nawet wypilem jego zdrowie, będą przekonany, jak wtedy wszyscy, że jedzie nie nad Manzanares, ale nad Wisłę, jako następcą margr. Pradla i hr. de Broglie'go.

Dlaczego w ostatniej chwili postanowione zostało inaczej, zrozumiałem, obserwując później w Warszawie fatalną politykę szczęśliwszych od niego rywali. Następcą jego został sympatyczny Alzatczyk Daeschner, późniejszy ambasador w Waszyngtonie, ale łącznikiem pomiędzy starym a nowym reżymem w poselstwie pozostali p. Henryk Cambon, syn znakomitego londyńskiego Pawła, synowiec berlińskiego Juliusza, dzisiejszy poseł w Sofii.

GEN. PETIN

Stosunki nasze z obajgiem Cambonów były jak najlepsze, ale nie tak bliskie, jak z szefem misji wojskowej francuskiej, generałem Wiktoorem Petin (dziś komendantem korpusu w Lilie) i jego uroczą małżonką. Petin był nie tylko dzielnym oficerem, ale i wszechstronnym, bystrym, politycznym umysłem. Ta ostatnia cecha nie często trafia się u wojskowych, więc kiedy raz mu z tego powodu wyrażałem swój podziw: „Que voulez vous mon cher?” — odparł żywo — ja przecież przed wstąpieniem do wojska ukończyłem uniwersyteckie fakultety”. Był on mi także praw-

bia de Bastard i późniejszy „chargé d'affaires” w Pradze, de Moncault.

POSELSTWO ANGIELSKIE

Poselstwo angielskie prowadził przez cały czas mojego pobytu w charakterze „chargé d'affaires” Sir Frank Rattigan. Rattigan, doskonały typ przeciętnego Anglika, z manierami sportowca i „viveur’a”, pelen zresztą swojej rezerwy w stosunku do cudzoziemców, chyba, że nabrał wysockiego pojęcia o ich „gentlemanerii”, nie miał przed sobą w Bukareszcie większych wtedy zadań politycznych, tym bardziej, że popierała z reguły zabieg jego, podobnie, jak ze Skrzyńskim na rzecz spraw polskich, tej miary ambasadorka kultury, jeśli nie polityki angielskiej, jak królowa Maria.

Zato lady Rattigan, pełna przyśpieszenia, prostoty i pogody, wyniosła blondynka o typie celtyckim, pierwsze zajmowała po królowej miejsce w pocście dostojnych piękności na dworze rumuńskim, co również się przyczyniało do zwiększenia już i tak wielkiego prestiżu poselstwa brytyjskiego.

Trzecim zaś współczynnikiem

KOLCE BEZ RÓŻ

HUMOR I. K. C.

Niepozbowiony poczucia humoru „Ilustrowany Kurier Krakowski” tak pisze o sobie. „I. K. C., jako pismo szczerze i nieprzejednanie narodowe...”

Może polym oświadczeniu I. K. C. ogłosi listę członków redakcji i administracji, żeby każdy mógł się przekonać ile w tym „szczerze i nieprzejednanie” narodowym piśmie pracuje narodowców... palestyńskich.

PRZED LOTEM DO STRATOSFERY

Poco wyrzucić tyle piwogdzy w powietrze i to tak wysoko?

„Niema przejścia”

Tajemnica linii Maginota

Prasa zagraniczna i polska poświęca tak wiele miejsca słynnym francuskim liniom obronnym gen. Maginot, że sprawa ta zasługuje na szczególne omówienie. Rzecz oczywista, że dokładnych informacji o fortyfikacjach francuskich nie podaje żaden dziennik, gdyż stanowią one tajemnicę wojenną. Ujawienie tajemnic linii uczyniłoby fortyfikacje zupełnie bezwartościowymi. Mimo to niektóre czasopisma specjalnie podają w ogólnych zarysach opis tych nowoczesnych fortyfikacji przemysłowych w każdym szczególe. Poniżej podajemy garstkę wiadomości o tej sprawie.

Wschodnią granicę Francji zamyka szeroki pas fortyfikacji, który na północy dosięga granicy belgijskiej, a na południu śnieżnych szczytów Alp. Jest to linia Maginota. Dla ścisłości należy zaznaczyć, że po przeciwnej stronie granicy, taką samą linię fortyfikacji zbudowali Niemcy. Obie te linie odegryają niewątpliwie z czasem decydującą rolę w dziejach świata.

GŁÓWNE OŚRODKI OBRONNE

Zacznijmy od fortyfikacji, które całkowicie zlewają się z otaczającym terenem i są niewidzialne. Fortyfikacje te składają się z gniazd armatnich i kuwiotowców i osłonięte są tak grubymi pancerzami stalowymi, że dopiero trzecia kula armatnia uderzając najdokładniej w to samo miejsce mogłaby pancerz uszkodzić. Te wieże, czyli blockhausy, sięgają głęboko w ziemię, zapewniając bezpieczną schrony dla obsługi armat i karabinów maszynowych.

Tak zabezpieczeni obrońcy mogą wytrzymać najcięższe bombardowanie, przy czym każda wieża może siać ogień na wszystkie strony, ostrzeliwując nawet najbliższe cele, a więc sąsiednie wieże, gdyby jakimś cudem znalazły się w rękach wroga. Wieże połączone są ze sobą przy pomocy specjalnych urządzeń elektrycznych, które tworzą pod ziemią skomplikowaną sieć drutów. Przed napadami gazowymi fortyfikacje te zabezpieczone są w ten sposób, że wewnątrz panuje nadciśnienie powietrza uniemożliwiające dostęp gazów.

DOBRY WÓZ

— Doskonały wóz, co? Pędzi, jakby w powietrzu leciał!

Armaty i karabiny maszynowe dopasowane są szczególnie do otworów strzelnic. Obsługa ich strzela na ślepo, stosując się jedynie do wskazówek udzielanych przez specjalnych obserwatorów, znajdujących się poza fortami.

Pancerze wież i strzelnic posiadają specjalne urządzenia usuwające na zewnątrz gazy spalinowe, które wytwarzają się po każdym wystrzale.

Przy budowie linii Maginot wykorzystano doświadczenie Verdun, a więc przede wszystkim przepisy na produkowanie betonu wytrzymałego pod próbnymi niemieckimi armatami.

LINIA STRAŻNICZA

Przed tą główną linią obronną rozrzucone są tysiące drobnych schowków, w których może pomieścić się niewielka załoga. Stanowią one, tak zw. linię strażniczą. W każdym schowie znajdują się będzie przeciętnie 12-u żołnierzy. Główne zadanie linii

strażniczej, to powstrzymanie wroga na trzy dni, a więc do czasu, gdy francuskie dowództwo pozna główny kierunek ofensywy nieprzyjacielskiej. Po wykonaniu tego zadania, załoga pierwszej linii ma odstąpić na główną linię, korzystając z specjalnych podziemnych przejść.

Tak mniej więcej wyglądają w ogólnych zarysach nadziemne urządzenia tej kilkaset kilometrów ciągnącej się forticy, której załoga ma na czapkach dumny napis obrońców Verdun — „Nie ma przejścia”.

PODZIEMNE MIASTA

Najważniejszą część linii Maginota ukryta jest pod ziemią, tworząc szereg podziemnych miast. Te twierdze podziemne wywołują potężne wrażenie wśród tych nielicznych osób, którym dane było odwiedzić linię Maginota. Te twierdze podziemne wywołują potężne wrażenie wśród tych nielicznych osób, którym dane

było odwiedzić linię Maginota. Te podziemne koszary znajdują się na głębokości do 320 m. Poszczególne piętra połączone są ze sobą licznymi windami i schodami. Pod ziemią znajdują się obszerne i dobrze oświetlone sale dla załogi, która wykonuje służbę na linii obronnej. W czasie pokoju załoga, dość nieliczna, jest skoszarowana poza fortyfikacjami, gdyż stały pobyt w podziemiach byłby zbyt męczący.

KOSZTY

Ile kosztuje ta największa forteca świata. O rozmiarach robót należy świadczyć to, że od 1929 do 1936 r. wykopano 12 milionów sześciennych metrów ziemi. Podziemne galerie ciągną się na odległość równą odległości Paryża od Leodum. Przy fortyfikowaniu linii zużyto 50.000 stalowych płyt. Koszt fortyfikacji sięga fantastycznej sumy 7 miliardów franków. Podobno linia rozbudowywana jest również w kierunku północnym i południowym, aby zabezpieczyć Francję przed niemiecką ofensywą przez terytorium Szwajcarii lub Belgii.

Linia Maginot znajduje się w stanie gotowym do obrony i niespodziewane zaskoczenie Francji przez przeciwnika jest wręcz niemożliwe ze względu na czujność załogi i moc fortyfikacji.

Naprzeciwko francuskiej linii Maginota wyrosła po stronie niemieckiej w ostatnich dwóch latach równoległa linia niemieckich fortyfikacji, przy których jak stwierdził na zjeździe norymberskim marsz. Goering pracowało kilkaset tysięcy robotników niemieckich. Bardzo możliwe, że niemieckie fortyfikacje pod względem precyzji i oryginalności pomysłów nie ustępują fortyfikacjom francuskim. Również i Sowieci na granicy polskiej stworzyli szereg fortyfikacji na wzór linii Maginota.

„Pożegnanie Lata”

Rewia mody

Dnia 8 października r. b. w salo-
nach Towarzystwa Resursy Obywa-
telskiej odbędzie się Wielka Rewia
Mody Jesiennie-Zimowej pod hasłem
„Pożegnanie Lata”.

Rewia powyższa ma na celu za-

prezentowanie czysto rodzinnej, pod-
skiej wytwórczości.

Dochód z powyższej imprezy prze-
znaczony jest na zasilenie fun-
duszów Polskiej Chrześcijańskiej Ka-
sy Bezprocentowej przy Centralnym
Związku Det. Kupców Chrześcijan.

Szwedzka ekspedycja radiowa

przyjeżdża robić reportaże z Polski

W tych dniach przybyła do Pol-
ski szwedzka ekspedycja radiowa.
Samochód transmisyjny radiofo-
nii szwedzkiej z aparaturą do na-
grywania reportaży odbędzie po-
dróż okrężną po Polsce. Dwaj
przedstawiciele radiofonii szwedz-
kiej, p. Jerring i p. v. Utfall prze-
bywać będą w Polsce około 15 dni,
w czasie których wraz z delega-
tem Polskiego Radia zamierzają
nagrać na płyty ponad 60 repor-
taży. Trasa samochodu transmisyj-
nego, opracowana przez Polskie
Radio jest następująca: od Gdyni

przez Bydgoszcz, Toruń, Warsza-
wę, Częstochowę, Katowice, Kra-
ków, Mościce do Zakopanego.

Maraton Golfa

rozegrany na wszystkich placach golfowych Stanów Zjednoczonych

Oryginalny wyczyn sportowy
rozegrany będzie w tych dniach
w Stanach Zjednoczonych. Pe-
wien makler na nowojorskiej gieł-
dzie towarowej założył się z wia-
ścicielem plantacji bawełny, że
w tych dniach rozegra na placach
golfowych Ameryki, położonych
w linii prostej od Los Angeles do
Nowego Jorku szereg meczów
golfowych, w których zobowiązał
się wygrać co najmniej 576 pun-
któw, t. zn. tyle razy wbić piłkę
do dołka. Dla przeprowadzenia
swego zakładu makler Ferebee po-

ślugać się będzie samolotem i
samochodem. Do dalej odległych
pól golfowych Ferebee udawać
się będzie samolotem, do bliżej
położonych samochodem. Codzien-
nie Ferebee zdobyć musiał w
myśl zakładu 144 pkt. Czterodnio
wy maraton golfowy przyniesie
mu w razie wygranej niezłą pre-
mię w postaci olbrzymich plan-
tacyj bawełny, położonych w
dolnym biegu Mississipi. Nie-
dawno p. Ferebee wygrał z tym
samym plantatorem zakład, w
wyniku którego przypadła mu
połowa plantacji bawełny.

Ślub brzuchomowcy

z tancerką „brzucha”

Belgrad przeżywał niezwykłą sen-
sację. Oto na kobiercu ślubnym
stanęła znana tancerka „brzucha”
oraz również szeroko znany brzu-
chomowca. Po mowie ślubnej mło-
dzi, a szczęśliwi małżonkowie zapro-
dukowali swoje talenty.

PRYWATNE KOEDUKACYJNE WYŻSZE KURSY JĘZYKA ANGIELSKIEGO

ENGLISH LANGUAGE COLLEGE

Warszawa: Plac Zbawiciela (Mokotowska 12), tel. 845-95, Mickiewicza 22 (Żolibórz), tel. 12-62-26.

Zapisy rozpoczęły się i trwać będą do dn. 30 września r. b. włącznie, w godz. 4—8 wiecz. Wykłady odby-
wają się w godz. 4.30—9 wiecz. Na kursy przyjmowani są zarówno początkujący jak i zaawansowani. Opla-
ta Zł. 50.— za semestr (półroczne) w dwóch ratach. Wpisowe Zł. 5. Sekretariat czynny 4—8 wiecz.

Wykłady rozpoczną się dn. 1 października r. b.

B. HOFMANN

62)

NIEJAKI PAN DE KATT

Powieść współczesna

Autoryzowana adaptacja Eugeniusza Bałuckiego.

— O, to jest prawdziwa niespodzianka! — podjął szcze-
rze zdziwiony. — Pani na tym kutrze rybackim?... A gdzie
się podział de Katt?

Nelly zrezygnowała z przewrócenia dużej ryby na drugą stronę
i oświadczyła:

— Leskatter poszedł do Amstelkroog. Po pannę Malinow-
ską. Lada chwila powinni być. Ale pan Orda już jest.

— Pan Orda?... Gdzie?

Popatrzył ze zdumieniem dokoła. Wydawało się niepra-
wopodobieństwem, by jeszcze ktoś mógł być w tej kajucie.
Nagle usłyszał głos:

— Dzień dobry, panie komisarzu! Proszę tu!

Obejrzał się w kierunku, skąd dochodził głos i spostrzegł
jaskrawo pomalowaną otwartą skrzynię, z której sterczała
reka. Podszedł do tego osobliwego łóżka.

— Pan porucznik Orda?... Tu?... A to co?... Pan jest ranny?

— Tylko podrapany, panie komisarzu! Ścisłe mówiąc,
lekkie draśnięcie nożem w plecy. Tak mnie urządził ten
czarny łajdak, którego ścigałem w nocy. Zupełnie takie sa-
mo pchnięcie, jakie otrzymał biedny Stanton, tylko po-
wierzchniowe i według wszelkiego prawdopodobieństwa za-
dane tą samą bronią.

— Hm... A z czego to pan wnioskuje?

Orda dźwignął się ostrożnie i obrócił ku staremu mary-
narzowi.

— Hallo, panie Visser! Zdaje się, tu są dowody, prawda?
— Są, panie poruczniku, ale nie wiem, gdzie Leskatter
je schował.

— Jakże dowody? — wtrącił podniecony Weninga.
— Pochwa, którą Leskatter znalazł w hotelu „Carlton”
w pokoju Murzyna Jozua Elkmara — wytłumaczył Orda —
i wreszcie sam sztylet, który odebrał Murzynowi. Zresztą od
tych drabów pan się dowie wszystkich szczegółów.

— Od jakich drabów? Kogo pan ma na myśli?... — Potarł
czoło i podjął: — Przepraszam, panie poruczniku, jestem
nieco... hm... popędliwy... Jednak jeśli to panu nie sprawi
trudności, ale to najmniejszej trudności — powtórzył z na-
ciskiem — to poproszę mi wszystko opowiedzieć po kolei.

— Ależ, oczywiście, panie komisarzu, z przyjemnością!
Tylko jeśli chodzi o początek ostatniego okresu, to radzę się
zwrócić do pana Vissera. On panu udzieli dokładniejszych
wiadomości.

— Więc to panowie wczoraj w nocy przenieśli pana po-
rucznika na pokład „Starej Mary”? — zapytał komisarz
Vissera.

Stary marynarz przyrzekł fajkę, rozpalil ją, nie śpie-
sząc się i skinął głową.

— Na naszym miejscu każdy zrobiłby to samo — oświad-
czył niewzruszenie. — Leskatter dawno deptał po piętach
Akrubie i Murzynowi. Już w Amsterdamie miał ich na oku.

Wczoraj wieczorem przyplłynęli tu obaj motorówki i uwią-
zali ją na końcu mostu. Myśmy przycumowali trochę niżej
i czatowaliśmy na ich każdy ruch. Leskatter obserwował
ich z lądu. Knelis, mój szwagier, dał mu pistolet sygnało-
wy. Umówili się z nim, że zielona rakietka będzie oznaczała
odcumbawę i płynąć za motorówką; czerwona — Leskatter
potrzebuje pomocy. Po paru godzinach Leskatter wystrze-
lił czerwona rakietę. Wskoczyliśmy do czółna i popłynęli-
śmy na to miejsce, z którego strzelał. Tam znaleźliśmy pana
porucznika i przewieźliśmy go na „Starą Mary”.

— Odzyskałem przytomność, gdy już leżałem w tej koi —
podjął Orda opowiadanie. — Oczywiście, z początku nic nie
rozumiałem, potem przyszedł de Katt, a raczej Leskatter
i zapytał, czy nie potrzebuję czegokolwiek. Muszę przyznać,

Z teatru o teatrze

Rewia zbędnych efektów

TEATR NOWY K. H. Rostwo-
rowski „Bratnie dusze” — kro-
tochwila w 3-ach aktach.

Nie rozumiem dlaczego reżyser
Cwojdzinski dał komedii Rostwo-
rowskiego oprawę dramatyczną.
Cwojdzinski jest reżyserem wni-
kliwym i zręcznym, napewno więc
budował swoją koncepcję na prze-
stankach, należycie wedle niego u-
zasadnionych. Nam, widzom, wolno
jednak mniemać, że reżyser po-
mylił się.

Pierwotnie ta sztuka Rostwo-
rowskiego miała być podobno dra-
matem. Ostatecznie jednak prze-
robił ją autor na krotoczwilę. I to
jest ważne. „Bratnie dusze” —
według zamierzeń Rostworowskiego
mają być lekką komedią. A więc
można z pewnością przypuszczać,
że wielki pisarz wyobrażał sobie
swą sztukę na scenie w odpowied-
nim dla jej rodzaju ujęciu. Czemu
zatem Cwojdzinski każe nam my-
śleć, że ze wszystkich sił starał się
dać widowisko dramatyczne, roz-
grywające się na krawędzi ponu-
rej tragedii?

Talent dramatyczny Rostworow-
skiego był dość potężny na to,
ażeby w dziełach o lekkiej, błażej
nawet formie, dać wyraz sprawom
poważnym i głębokim w sposób
subtelny a wymowny. Nie jest
chyba właściwą rzeczą „poprawia-
nie” i „wzmocnianie” tego sposo-
bu. A reżyseria Cwojdzinskiego
właśnie wywołuje wrażenie takie-
go „wzmocniania” napięć i efektów
dramatycznych. Rezultat jest taki,
że z krotoczwili pozostaje niewiele
więcej, poza... tytułem w progra-
mie, no i pewnymi, niezawsze u-
danymi „gierkami”. Oglądamy
chwilami rewie zbędnych efektów.
„Bratnie dusze” poza szeregiem
doskonałych momentów, spostrze-
żeń psychologicznych, scen, frag-
mentów dialogu, nie są — można

to śmiało powiedzieć, nie uchy-
biając ani trochę wielkości Ro-
stworowskiego — sztuką o jednoli-
tej, dużej wartości. Coś w kon-
strukcji tej komedii szwankuje,
czegoś jej brak, jakieś wewnętrzne
jakby opory nie pozwalają ani
akcji wartko się rozwinąć, ani pro-
blemom zarysować się wyraźniej.
Rzecz cała sprawia wrażenie jak-
gdyby niedość wygłaskanej, chro-
powatej.

Ta właściwość komedii uspra-
wiedliwia w dużym stopniu Cwoj-
dzinskiego, a znacznie podnosi war-
tość gry zespołu. A wartość tej gry
już sama w sobie jest wysoka. P.
Karolina Lubińska z temperamen-
tem, naturalnie i szczerze przeży-
wa postać rządzącego Feli. Sympa-
tyczna ta artystka umie każdej roli
nadać szczególne piętno swojej
własnej indywidualności, skutkiem
czego postaci przez nią odtwarza-
ne uderzają nas swoją prawdziwo-
ścią, pełnią życia, świetnie uchwy-
coną psychologią i znakomicie wy-
kończonymi szczegółami.

Jerzy Roland bardzo rzęcznie
ujął postać księcia, ale wydaje się
nam, że może nieco ją przestylizo-
wał w kierunku karykatury. Nato-
miast bez najmniejszego zarzutu
sprezentował się p. Fr. Dominiak
w roli rządcy. Doskonale ten ak-
tor, może nieco niedoceniany, stwo-
rzył tym razem świetną, czystą w
rysunku, prawdziwą w ujęciu psy-
chologicznym postać. Z przyjem-
nością notujemy wielki sukces p.
F. Żukowskiego. Ani jednego fał-
szywego gestu, ani jednego fałszy-
wego tonu, ani jednej niepotrzeb-
nej gierki. Brawo! Sympatycznie
również wypadła postać Magdy, we
właściwej interpretacji p. Z. Ni-
wińskiej. Udana konstrukcyjnie,
logicznie pomyślane dekoracje są
dziełem St. Cegielskiego.

Stanisław Grzelecki

TECHNIKA NA USŁUGACH JAPONII

Na zdjęciu — niezwykle skomplikowana japońska maszyna do pi-
sania, dostosowana, jak to widzimy, do alfabetu japońskiego.

że odniosłem się do niego z wielką nieufnością. Nie zdziwił
się, był bardzo uprzejmy i niezwykle wyrozumiały. Powie-
dział, że jesteśmy na kutrze rybackim „Stara Mary” i że
ścigamy łódź motorową, która wzięła kurs na Oosthoorn.
Jeśli się nie mylę, wiedział z góry, że motorówka popłynie
w tym kierunku, a tę wiadomość przysłała mu jego narze-
czona, panna Speyer. Sama była w Oosthoorn i tam wzięli-
śmy ją na pokład. Huśtało porządnie cały czas, zrobiliśmy
dobry kurs.

— A jak się pani znalazła w Oosthoorn? — zapytał zdu-
mlony Weninga.

Nelly przełożyła do garnka usmażoną rybę, rzuciła na-
stępna na blachę, potem odwróciła głowę i odpowiedziała
skromnie:

— Samochodem, panie komisarzu.

— Jak to?! Sama pani prowadziła?

— Tak. Jechałam za inną maszyną. Przypuszczam, że
pan się domyśla, za jaką.

— Aha!... Samochód miał angielski numer, prawda?

— Z początku tak — skinęła głową Nelly Speyer.

— No, dalej, panie Visser. Goniliście motorówkę stąd aż
do Oosthoorn?

— Tak jest. Było nas trzech na pokładzie: Leskatter,
mój szwagier Knelis i ja. Chwilami łódź nam zniknęła z oczu.
W ogóle dość trudno nam szło z utrzymaniem kierunku, bo
na morzu była duża fala i dmuchało mocno. Potem wiatr
zelał, postawiliśmy więcej żagli, no, i łatwiej było mane-
wrować, ma się rozumieć. Teraz na motorówce zobaczyli,
że już nam nie ujdą, bo jakże może się równać trzeszczące
pudło ze starym dobrym kutrem?... W dodatku na zachód
od Oosthoorn łódź motorowa doznała awarii — zламаł się
ster. Zafasowaliśmy z łatwością tę „Libelę”, przyholowali-
śmy ją do Oosthoorn i tam stanęliśmy na kotwicy. Było to
rano o godzinie mniej więcej szóstej.

— Dobrze — przerwał Weninga. — A gdzie się podziała
ta motorówka? Kto w niej był w ogóle?

(D. c. n.)

Znów wielka afery przemysłnicza

Sacharyna i zapalniczki dla żydowskich kupców

Całą Małopolskę zasypywano przemysłowymi produktami

KATOWICE, 29. 9. Wykryta została ostatnio na Śląsku wielka afery przemysłnicza, kamieni i zapalniczek. Stwierdzono mianowicie, że z szeregu miejscowości Śląska wysyłano różne podejrzane przesyłki, których nadawca podawał najwidoczniej fikcyjne nazwiska, bowiem nigdy nie można go było uchwycić. Przesyłki te były kierowane do różnych kupców żydowskich w Małopolsce Wschod-

niej. Zarządzone obserwacje doprowadziły do stwierdzenia, że tajemniczym anonimowym nadawcą jest Piotr Pyzik z Rudy Śl., którego przytrzymało.

Ostatni wysyłany przez niego transport był przeznaczony do Jarosławia dla kupców żydowskich — Benno Jakuba i braci Szczepanów, których przyłapano w chwili odbioru i rozpakowywania „towaru”. W ostatniej przesyłce było 10

połkilogramowych paczek 550-krotnej sacharyny, 12 kg. kamieni zapalniczych oraz 127 zapalniczek niemieckich. Kupców tych również przytrzymało.

Jak stwierdzono na podstawie zajętej u Pyzika prywatnych jego zapisów i domowej buchalterii oraz korespondencji, uprawiał on proceder przemysłniczy już od 1935 r., a odbiorcami jego były kupcy we Lwowie, Przemyślu, Jarosławiu i wielu innych miastach Małopolski. Działalność Pyzika była zakrojona na bardzo wielką skalę i naraziła Skarb Państwa na bardzo wielkie szkody. Pyzika osadzono w więzieniu śledczym w Katowicach, dokąd zostaną przetransportowani również i jego współnicy.

Wizyta wybitnego przemysłowca amerykańskiego

W dniu dzisiejszym przybył do Poznania, jako gość polskiej fabryki opon i dętek S. A. „Stomil”, wybitny reprezentant sfer gospodarczych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej Dr. William O'Neil, prezes jednej z największych fabryk opon w Ameryce „The General Tire and Rubber Company” w Akron.

Celem wizyty prezesa Dr. O'Neila jest zaznajomienie się z rozwojem życia gospodarczego Polski, a szczególnie z rozwojem krajowego przemysłu opon i dętek, reprezentowanym przez „Stomila”.

Rezolucja w sprawie Zaolzia

Posiedzenie Tymczasowej Rady Miejskiej

Zwiększenie subwencji dla Opery

We środę wieczorem odbyło się 45-te posiedzenie Tymczasowej Rady Miejskiej. Na początku zebrania uchwalona została rezolucja o treści następującej: „Członkowie Rady Miejskiej m. st. Warszawy, zebrani na pierwszym powakacyjnym posiedzeniu Rady Miejskiej, w dn. 28-go września, przesyłają braciom Polakom z Olzy wyrazy uznania za ich nieustępliwą walkę o prawa narodowe, oraz mocne, zdecydowane żądanie powrotu Śląska zaolziańskiego do Macierzy”.

Na porządku dziennym zebrania znajdowało się przede wszystkim szereg wniosków natury finansowej, a więc w sprawie poboru na rzecz gminy stołecznej podatku od opłat stemplowych, podatku państwowego od energii elektrycznej, państwowego podatku gruntowego, od nieruchomości i t. d. Przyjęto następnie wniosek w sprawie wznowienia pożyczki, które gmina m. st. Warszawy udzielać ma właścicielom domów na ich remont. Od pożyczek tych gmina miejska ma pobierać poza procentami bankowymi 1/4 procent rocznie i pożyczka ma być udzielana do wysokości 75 proc. kosztów remontu. Skolei przyjęto wnioski w sprawie zmian w budżecie na rok 1938/39. Dokładniejsze omówienie tych pozycji pozostawiamy do dnia jutrzejszego.

W dalszej części zebrania omawiano jeszcze sprawę zmiany przepisów dyscyplinarnych w związku z nową

ustawą, która od jutra wchodzi w życie. Jak wiadomo, wprowadza ona cały szereg zmian w ustroju stolicy i na jej mocy Tymczasowa Rada Miejska ustąpi miejsca nowej Radzie

z wyboru, zaś obecny tymczasowy Zarząd Miejski z prez. Starzyńskim, swoją władzę sprawować będzie do czasu wyłonienia przez nową Radę nowego zarządu.

„Tydzień Muzyki Polskiej”

Nie cały już tydzień dzieli nas od rozpoczęcia „Tygodnia Muzyki Polskiej” w Poznaniu. Już w nadchodzącą niedzielę 2-go października odbędzie się uroczysta inauguracja tej wielkiej manifestacji muzyki polskiej.

Uroczystości inauguracyjne poprzedzi Msza św., odprawiona na intencję „Tygodnia” w kościele farym. W czasie nabożeństwa, Chór Filharmoniczny i soliści Teatru Wielkiego odśpiewają „Mszę uroczystą” Kazimierza Wilkomińskiego pod batutą kompozytora. W południe w Teatrze Wielkim odbędzie się uroczyste otwarcie „Tygodnia” z odsłonięciem popiersia Karola Kurpińskiego w foyer teatru. Wieczorem dana będzie w Teatrze Wielkim premiera opery komicznej L. Kamieńskiego p. t. „Damy i huzary”.

Cały tydzień wypełniony zostanie szeregiem świetnych imprez muzycznych. Premiery operowe — prócz prapremiery „Damy i huzarów”, „Syrana” W. Maliszewskiego, „Straszny dwór” w nowej inscenizacji, „Verbum Nobile” i „Harnasie” — koncerty symfoniczne poświęcone muzy-

ce współczesnej z całym szeregiem pierwszych wykonawców poważnych utworów, koncert sławnego chóru katedralnego pod dyrykcją ks. Gieburowskiego poświęcony muzyce religijnej, koncerty kameralne współczesnej muzyki Polskiej, wielki koncert poznańskich chórów mieszańskich — oto najważniejsze wydarzenia „Tygodnia Muzyki Polskiej”.

Przygotowania do tych wszystkich imprez weszły już w ostatnie stadium. Z niecierpliwością oczekuje inauguracji wielkiego swego święta muzycznego nie tylko Poznań, ale i cała kulturalna Polska, wszyscy interesujący się rozwojem współczesnego życia muzycznego. Te żywe oddźwięki, które ze wszystkich stron kraju do Poznania docierają, świadczą, że zainteresowanie jest istotnie ogromne, a napływ miłośników muzyki będzie bardzo duży. Powodzenie pierwszego festiwalu muzycznego, jakim Poznań zainauguruje stałą instytucję dorocznego festiwalu świadczy, że inicjatywa ta była bardzo szczęśliwa i pożądana.

Kamienie na torze

spowodowały wykoślenie lux-torpedy

RABKA, 29. 9. Na 103 kilometrze za Krakowem wykoślenia się Lux - torpeda zderzająca z Krakowem do Zakopanego. Powodem wykoślenia były kamienie ułożone w kilkunastu miejscach na torze kolejowym.

Na szczęście poważnych wypadków w ludziach nie było. Jedynie maszynista torpedy odniósł lekkie obrażenia na całym ciele.

Policia prowadzi energiczne dochodzenie. Prawdopodobnie kamienie zostały ułożone przez dzieci.

Rozszarpana przez pociąg

Tragedia głuchej dziewczyny

NOWY SĄCZ, 29. 9. (tel. wł.). W okolicy miejscowości Barcice, koło Nowego Sącza, wydarzył się straszny wypadek, którego ofiarą padła 20-letnia Józefa Halibart z Barcic.

Józefa Halibart, przechodząc torami kolejowym, nie zauważyła nadjeżdżającej z dużą szybkością lokomotywy, prowadzonej przez maszynistę Tadeusza Kuligiewicza. Ponieważ dziewczyna nie reagowała na

sygnały dawane przez maszynistę, Kuligiewicz usiłował lokomotywą zatrzaskować. Jednak ze względu na niewielki dystans czynność ta nie udatła mu się: lokomotywa wpadła na dziewczynę niszcząc ją i wlokąc za sobą kilkadziesiąt metrów.

Jak się później okazało, J. Halibart była głucha. Ciało jej poszarpane na strzępy, zabezpieczono aż do przybycia władz śledczych.

Ratując mienie państwowe

Robotnik zginął pod pocłgiem

Wczoraj o godz. 8-iej 45, na wale kolejowym pomiędzy mostem kolejowym a ul. Zamyskiego wydarzył się tragiczny wypadek.

Na torze pracuje kilkunastu robotników, zajętych przekładaniem torów. W pewnej chwili, gdy nadjeżdżał pociąg elektryczny z dworca Wschodniego — na Główny, robotnik PKP, Jan Reweda, urzawszy leżący na szynach toromierz żelazny, zamierzał go usunąć. Zauważyli to dwaj inni

robotnicy, Stanisław Niziołek i Julian Borowy, którzy zamierzali sięgnąć Rewedę z toru. Niestety nie zdążyli tego uczynić, gdyż nadjechał pociąg, którego pierwszy wagon uderzył Rewedę w głowę. Niezależnie upadł i wskutek pęknięcia czaszki, zmarł przed przybyciem lekarza.

Zwłoki Rewedy, który pozostawił żonę i dwoje dzieci, przewieziono do prosektorium.

K. M. MORAWSKI i WŁ. MOSZCZYŃSKI

CO TO JEST MASONERJA

Str. 104

10 ilustracji

Cena zł. 2.50

Warszawa 1939

SKŁAD GŁÓWNY

Księgarnia A PRABŮCKI, Młódowa 1

Tramwaj wpadł na samochód

Siedem osób rannych

W środę około godz. 20-iej w Al. Zielenieckiej miało miejsce zderzenie tramwaju z samochodem ciężarowym, wskutek którego 7 osób uległo poranieniu.

Al. Zieleniecką w stronę Grochowa jechał ze znaczną szybkością tramwaj linii „24”. Z niewiadomych przyczyn motorowy tramwaj — Adam Tarnowski, nie zatrzymał się na przystanku przy rondzie Waszyngtona i jechał dalej. W tym samym czasie z Saskiej Kępy w Al. Zieleniecką wyjeżdżał samochód ciężarowy, naładowany piaskiem.

Widząc rozpędzony tramwaj, szofer usiłował przejechać przed nim, jednak nie zdążył i w chwili gdy tramwaj nadjechał znalazł się na środku jezdni. Nastąpiło katastroficzne zderzenie, wskutek którego przód wagonu motorowego został rozbity, potłuczone szyby w wagonach i odniosło obrażenia 7 osób. Są to: motorowy prowadzący tramwaj Tarnowski, Jan Szczepaniak, konduktor, Zygmunt Szewczyk, Janina Podwiejska, urzędniczka, Jan Rudnicki, urzędnik, Henryk Borysiewicz, oraz Władysława Mielczarek, manicurzystka.

Do rannych wzywano lekarza pogotowia ratunkowego, który stwierdził rany tłuczone głowy, pokaleczenia twarzy, ręk i nog odłamkami szyb i udzielił im pomocy. Na miejsce przybyło pogotowie techniczne tramwajów miejskich, które usunęło poważnie uszkodzony samochód z toru tramwajowego. Rozbity tramwaj zaciągnięto do zajezdni.

Wiadomości gospodarcze

EKSPORT TRZODY CHLEWNEJ

W sierpniu eksport trzody chlewnej żywej z Polski kierowany był wyłącznie do Niemiec w ogólnej ilości zgóra 29.000 sztuk. Z tej cyfry przeszło 20.000 zakupiła b. Austria, 8.600 zaś Niemcy.

Odbiorcami trzody bitej były następujące państwa: Niemcy — 8.300 sztuk, Belgia — 1.500 i Holandia — tylko 140 sztuk.

WOLNY FORSUJE UPRAWĘ LNU I KONOPI

Przez całą pierwszą połowę września odbywał się w Serniczkach pow. horochowski kurs lniarsko - konopny, zorganizowany przez wołyński oddział Towarzystwa Lniarskiego i Wołyńską Izbę Rolniczą. Uczestnicy kursu będą mogli pracować dla podniesienia uprawy i wyprawy krajowych roślin włóknistych w terenie, co przyczyni się do stworzenia tak bardzo w obecnych czasach potrzebnej samowystarczalności w dziedzinie włókiennictwa w Polsce.

KONTYNGENTY CUKRU

Na rok 1938 — 39 międzynarodowy Komitet cukrowy w Londynie ustalił kontyngenty wywozowe poszczególnych państw. Polska ma wywieźć na podstawie tych uchwał 93 tysiące ton cukru. W roku ub. przyznano nam większe kontyngenty, gdyż 120 tysięcy ton.

OLBRZYMI WZROST EKSPORTU MASŁA

W okresie styczeń — sierpień 1938 r. wywieźliśmy 10.793 ton masła za 25.680 tys. zł., natomiast w tym samym okresie 1937 r. — tylko 5.062 ton za 11.124 tys. zł.

EKSPORTUJEMY CORAZ WIĘCEJ KONI

W okresie styczeń — sierpień 1938 r. wywieźliśmy 11.180 sztuk koni, wartości 4.705 tys. zł., podczas gdy w analogicznym okresie 1937 r. tylko 9.275 ton za 3.890 tys. zł.

KAMIEŃ WĘGIELNY POD BUDOWĘ NOWEJ FABRYKI SAMOCHODÓW

W dniu 27 b. m. odbyło się w Lublinie uroczyste położenie kamienia węgielnego pod budowę nowej fabryki samochodów Lilpola.

W uroczystości wezmą udział przedstawiciele władz państwowych, wojska, samorządu miejscowego, przemysłu i prasy.

Jak wiadomo, fabryka ta wypuści ma jeszcze w roku przyszłym silniki samochodowe, produkowane całkowicie we własnym zakresie.

WAHANIA HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI Z CZECHOSŁOWACJĄ

W pierwszym półroczu br. w eksporcie z Polski do Czechosłowacji nastąpił spadek następujących artykułów: przetworów zwierzęcych, olejów mineralnych, lnu, konopi, węgla i metali nieszlachetnych, wzrost natomiast eksport zboża, węgla, koks i artykułów chemicznych.

ABC sportowe

Zawody lekkoatletyczne w Bydgoszczy

Sztafeta 4x200 bije rekord świata

Świetne wyniki Walasiewiczówny

W środę odbyły się w Bydgoszczy wielkie zawody lekkoatletyczne z udziałem czołowych lekkoatletek Polski z Walasiewiczówną na czele. Na tych zawodach pobito rekord świata w sztafecie 4x200 mtr., pozostawiając Walasiewiczówna wyrównała rekord świata na 500 i 1000 jardów. Na 50 i 100 jardów Walasiewiczówna osiągnęła wyniki 6,4 i 11 sek. Na sztafeta 4x200 mtr. — 1:44,1, poprawiając rekord świata, który uzyskała w 1937 r. — 1:44,1, poprawiając rekord świata o 0,5 sek.

Z pozostałych wyników wymienię: 100 mtr. — 1:44,1, 200 mtr. — 3:32, 400 mtr. — 1:44,1, 800 mtr. — 4:11, 1600 mtr. — 9:11, 3200 mtr. — 18:11, 6400 mtr. — 36:11, 12800 mtr. — 72:11, 25600 mtr. — 144:11, 51200 mtr. — 288:11, 102400 mtr. — 576:11, 204800 mtr. — 1152:11, 409600 mtr. — 2304:11, 819200 mtr. — 4608:11, 1638400 mtr. — 9216:11, 3276800 mtr. — 18432:11, 6553600 mtr. — 36864:11, 13107200 mtr. — 73728:11, 26214400 mtr. — 147456:11, 52428800 mtr. — 294912:11, 104857600 mtr. — 589824:11, 209715200 mtr. — 1179648:11, 419430400 mtr. — 2359296:11, 838860800 mtr. — 4718592:11, 1677721600 mtr. — 9437184:11, 3355443200 mtr. — 18874368:11, 6710886400 mtr. — 37748736:11, 13421760000 mtr. — 75497472:11, 26843520000 mtr. — 150994944:11, 53687040000 mtr. — 301989888:11, 107374080000 mtr. — 603979776:11, 214748160000 mtr. — 1207959552:11, 429496320000 mtr. — 2415919104:11, 858983640000 mtr. — 4831838208:11, 1717967280000 mtr. — 9663676416:11, 3435934560000 mtr. — 19327352832:11, 6871869120000 mtr. — 38657385600:11, 13743738240000 mtr. — 77314771200:11, 27487476480000 mtr. — 148629548800:11, 54974952960000 mtr. — 297259097600:11, 109949805760000 mtr. — 594518195200:11, 219899611520000 mtr. — 1189036390400:11, 439799223040000 mtr. — 2378072780800:11, 879598446080000 mtr. — 4756145561600:11, 1759196892160000 mtr. — 9512291123200:11, 3518393784320000 mtr. — 19024582246400:11, 7036787568640000 mtr. — 38049164492800:11, 14073575137280000 mtr. — 76098328985600:11, 28147150274560000 mtr. — 152196657971200:11, 56294300549120000 mtr. — 304393315942400:11, 112588601098240000 mtr. — 608786631884800:11, 225177202196480000 mtr. — 1217573263769600:11, 450354404392960000 mtr. — 2435146527539200:11, 900708808785920000 mtr. — 4870293055078400:11, 1801417617571840000 mtr. — 9740586110156800:11, 3602835235143680000 mtr. — 19481172220313600:11, 7205670470287360000 mtr. — 38962344440627200:11, 14411340940574720000 mtr. — 77924688881254400:11, 28822681881149440000 mtr. — 155849377762508800:11, 57645363762298880000 mtr. — 311698755525017600:11, 115290727524597760000 mtr. — 623397511050035200:11, 230581455049195520000 mtr. — 1246795022100070400:11, 461162910098391040000 mtr. — 2493590044200140800:11, 922325820196782080000 mtr. — 4987180088400281600:11, 1844651640393564160000 mtr. — 9974360176800563200:11, 3689303280787128320000 mtr. — 19948720353601126400:11, 7378606561574256640000 mtr. — 39897440707202252800:11, 14757213123148513280000 mtr. — 79794881414404505600:11, 29514426246297026560000 mtr. — 159589762828809011200:11, 59028852492594053120000 mtr. — 319179525657618022400:11, 118057704985188106240000 mtr. — 638359051315236044800:11, 236115409970376212480000 mtr. — 1276718102630472089600:11, 472230819940752424960000 mtr. — 2553436205260944179200:11, 944461639881504849920000 mtr. — 5106872410521888358400:11, 1888923279763009699840000 mtr. — 10213744821043776716800:11, 3777846559526019399680000 mtr. — 20427489642087553433600:11, 7555693119052038799360000 mtr. — 40854979284175106867200:11, 15111386238104077598720000 mtr. — 81709958568350213734400:11, 30222772476208155197440000 mtr. — 163419917136700427468800:11, 60445544952416310394880000 mtr. — 326839834273400854937600:11, 120891089904832620789760000 mtr. — 653679668546801709875200:11, 241782179809665241579520000 mtr. — 1307359337093603419750400:11, 483564359619330483159040000 mtr. — 2614718674187206839500800:11, 967128719238660966318080000 mtr. — 5229437348374413679001600:11, 1934257438477321932636160000 mtr. — 10458874696748827358003200:11, 3868514876954643865272320000 mtr. — 20917749393497654716006400:11, 7737029753909287730544640000 mtr. — 41835498786995309432012800:11, 15474059507818575461089280000 mtr. — 83670997573990618864025600:11, 30948119015637150922178560000 mtr. — 167341995147981237728051200:11, 61896238031274301844357120000 mtr. — 334683990295962475456102400:11, 123792476062548603688714240000 mtr. — 669367980591924950912204800:11, 247584952125097207377428480000 mtr. — 1338735961183849901824409600:11, 495169904250194414754856960000 mtr. — 2677471922367699803648819200:11, 990339808500388829509713920000 mtr. — 5354943844735399607297638400:11, 1980679617000777659019427840000 mtr. — 10709887689470799214595276800:11, 3961359234001555318038855680000 mtr. — 21419775378941598429190553600:11, 7922718468003110636077711360000 mtr. — 42839550757883196858381107200:11, 15845436936006221272155422720000 mtr. — 85679101515766393716762214400:11, 31690873872012442544310845440000 mtr. — 171358203031532787433524428800:11, 63381747744024885088621690880000 mtr. — 342716406063065574867048857600:11, 126763495488049770177243381760000 mtr. — 685432812126131149734097715200:11, 253526990960099540354486763520000 mtr. — 1370865624252262299468195430400:11, 507053981920199080708973487040000 mtr. — 2741731248504524598936390860800:11, 1014107963840398161417946974080000 mtr. — 5483462497009049197872781721600:11, 2028215927680796322835893948160000 mtr. — 10966924994018098395745563443200:11, 4056431855361592645671787896320000 mtr. — 21933849988036196791491126886400:11, 8112863710723185291343575792640000 mtr. — 43867699976072393582982253772800:11, 16225727421446370582687151595280000 mtr. — 87735399952144787165964507545600:11, 32451454842892741165374303190560000 mtr. — 175470799904289574331929015091200:11, 64902909685785482330748606381120000 mtr. — 350941599808579148663858030182400:11, 129805819371570964661497212762240000 mtr. — 701883199617158297327716060364800:11, 259611638743141929322994425524480000 mtr. — 1403766399234316594655432130729600:11, 51922327748628385864598885104960000 mtr. — 2807532798468633189310864261459200:11, 103844655497256771729197770209920000 mtr. — 5615065596937266378621728522918400:11, 2076893109945135434583955404183680000 mtr. — 11230131193874532757243457045670400:11, 4153786219890270869167910808367360000 mtr. — 22460262387749065514486914

Odpowiedź czeska nie nadeszła Śląsk za Olzą krwawi oczekując na wyzwolenie

MINISTER SPRAW ZAGRANICZNYCH KROFTA POINFORMOWAŁ PRZEDSTAWICIELA POSEŁSTWA POLSKIEGO W PRADZE, ŻE ODPOWIEDŹ CZESKA NA OSTATNIĄ NOTĘ POLSKĄ BĘDZIE DORECZONA WE ŚRODĘ.
JAK DONOSI P. A. T. DO GODZ. 22-ej W ŚRODĘ ODPOWIEDŹ CZESKA NIE NADESZŁA.

Dzisiejsza noc przyniosła na Śląsku zaolzańskim największe detychczas nasilenie starć zbrojnych Polaków z czeską zandarmią. Poza strzelaniną, jaka miała miejsce w kilku punktach nad granicą polską, która została spowodowana przez oddziały bo-

jówek komunistycznych, słychać było z szeregu punktów Śląska zaolzańskiego ożywioną wymianę strzałów oraz huk amunicji. Po ważne starcia miały miejsce w okolicach Jabłonkowa oraz na linii Trzyniec — Końska — Kro-

wa została spowodowana zdekompletowaniem personelu. Obecnie, po jego uzupełnieniu, radiostacja wznowia swą działalność na fali 262 m. Została ona przeniesiona na inne miejsce i funkcjonować będzie jako stacja nr. 3. Speaker zapowiedział odtąd regularne au-

dyce między 9 a 10, 16—18 i po 24-ej. Audycja dzisiejsza poświęcona była złożeniu holdu poległym w walce o przyłączenie Śląska do Macierzy.

W godzinach popołudniowych radiostacja odezwała się po raz drugi.

następujące stanowisko rządu węgierskiego w związku z deklaracją rządu czesko - słowackiego z dnia 26 września.

Rząd węgierski, na podstawie praktycznego wykonania prawa samostanowienia narodów oraz całkowitej równości praw uważa, by za nieprzyjemne stanowisko wszelką dyskryminację zastosowaną ze szkodą narodowości węgierskiej.

Poseł węgierski wyraża opinię rządu węgierskiego, iż celem zapewnienia pokojowej ewolucji byłoby wskazanie, aby po stulaty węgierskie zostały roz-

strzygnięte jednocześnie z zagadnieniem niemieckim.

Poseł węgierski otrzymał od ministra spraw zagr. Krofta odpowiedź, iż przyjmuje on powyższe oświadczenie do wiadomości i prze-każe je swemu rządowi.

Koła miarodajne uważają za niezbędne dodać, że w toku rozmowy min. Krofta poczynił uwagi natury osobistej, które według opinii rządu węgierskiego nie ułatwiają ustalenia podstaw trwałego porządku w tej części Europy Środkowej, znajdującej się obecnie w nadzwyczaj trudnej sytuacji.

Ponowne demarche Węgier w Pradze

BUDAPEST, 28. 9. Węgierska agencja telegraficzna komunikuje: Zgodnie z instrukcjami rządu węg-

ierskiego, poseł węgierski w Pradze zakomunikował dziś ministrowi spraw zagranicznych Kroczie

Wielka mowa Chamberlaina

Jeszcze raz otwarto drzwi dla pokojowego załatwienia konfliktu

W środę premier Chamberlain wygłosił wielką mowę o sytuacji międzynarodowej. Na wstępie premier brytyjski sformułował następujące zasadnicze stosunek Anglii do konfliktu:

„Rząd brytyjski stanął przed trzema alternatywami, albo powstanie groźba wojny z Niemcami, gdyby zaatakowały one Czechosłowację, albo moglibyśmy pozostać na uboczu, pozwalając na rozwój wypadków, lub wreszcie moglibyśmy usiłować znaleźć pokojowe rozwiązanie w drodze mediacji. Pierwszą alternatywę odrzuciliśmy. Nie mamy traktatowych zobowiązań (okłaski i okrzyki) z Czechosłowacją i zawsze odmawialiśmy wzięcia na siebie takich zobowiązań. Druga alternatywa też nam nie odpowiadała, dlatego postanowiliśmy zwrócić się ku trzeciej, a mianowicie do dzieła mediacji.

Następnie premier Chamberlain omówił wyniki misji lorda Runcimana.

Po powrocie do Londynu Runciman poinformował rząd brytyjski, że ze względu na ostatnie wydarzenia na obszarach granicznych należałoby przyznać nie-

zwłocznie tym obszarom prawo samostanowienia. Runciman uważał cesję terytorialną za nieuniknioną. Poza tym Runciman był zdania, że niepodległość Czechosłowacji może być utrzymana tylko w tym wypadku, jeżeli jej polityka zagraniczna i wewnętrzna będzie szła w tym kierunku, aby pozwolić jej żyć w pokoju ze wszystkimi sąsiadami i dlatego — zdaniem Runcimana — polityka Czechosłowacji powinna być neutralna, podobnie, jak polityka Szwajcarii.

Na tych założeniach oparty był plan angielski - francuski, przewidujący oddanie Rzeszy tych terytoriów sudeckich, w których liczba Niemców wynosi ponad 50 procent.

WSPOMINAJĄC O ŻĄDANIACH POLSKICH I WĘGERSKICH, CHAMBERLAIN STWIERDZIŁ, ŻE RZĄD BRYTYJSKI WZIĄŁ JE POD UWAGĘ, ALE OBECNIE KONCENTRUJE SWĘ WYSIŁKI NA ZAGADNIENIU SUDECKIM. RZĄD BRYTYJSKI JEDNAKŻE CAŁKOWICIE DOCEŁNIA INTERESY RZĄDU POLSKIEGO I WĘGERSKIEGO.

Dwa dni w Godesbergu

Przechodząc następnie do omówienia drugiej wizyty w Godesberg, Chamberlain zaznaczył, iż poinformował wówczas Hitlera o treści planu brytyjsko - francuskiego. Kanclerz Hitler nie miał żadnych obiekcji co do gwarancji, ale uzależnił ją od gwarancji innych państw wraz z Włochami. Co się tyczy zawarcia paktu nieagresji z Czechosłowacją, Hitler oświadczył, że po zadośćuczynieniu żądań innych narodowości, zamieszkujących Czechosłowację, będzie gotów do przyłączenia się do gwarancji międzynarodowej. Hitler oświadczył, że nie może przyjąć innych propozycji, ponieważ są one obliczone na zwłokę i przedstawił Chamberlainowi propozycję ujętą następnie w memorandum.

Mówiąc o odłożeniu rozmów do następnego dnia, Chamberlain przypomina, iż komentarze dotyczące nowych propozycji ujął w liście, wystosowanym do Hitlera. Odpowiedź kanclerza Hitlera na ten list zawierała wyjaśnienia, nie zmieniające jednak poprzednich propozycji. Memorandum Hitlera i załączona do niego mapa zostały

dośćżone Chamberlainowi podczas ostatniej rozmowy w Godes-

bergu w nocy, kiedy po raz pierwszy wspomniano o terminie Chamberlain oświadcza, że wysuwanie jakiegos określonego terminu jest ryzykowne i może pociągnąć za sobą niebezpieczne konsekwencje. Oznajmił kanclerzowi, że forma i sposób ujęcia dokumentu jest bardzo stanowcza i daleko idąca.

Misja Wilsona

Wspomniawszy dalej o przekazaniu memorandum rządowi czeskiemu i w dalszym rozwoju wypadków, Chamberlain wspomniął o osobistym liście do Hitlera, wręczonym przez Wilsona. Odpowiedź Hitlera na ten list zawierała stanowcze oświadczenie, że wojska niemieckie nie będą posunięte poza czerwoną linię (czerwoną linią oznaczono na mapie terytoria bezspornie niemieckie) i zadaniem ich będzie utrzymanie ładu,

a plebiscyt będzie mógł być przeprowadzony na podstawie swobodnego głosowania.

Następnie Chamberlain omówił ostatnie wydarzenia w wyniku których zbiera się konferencja czterech w Monachium.

W odpowiedzi na te ostatnie propozycje kanclerz zgodził się odłożyć mobilizację na 24 godziny. Bez względu na to, co myśleliśmy w przeszłości o Mussolinim, wierzę — oświadcza Chamberlain — że wszyscy powitamy z radością jego wystąpienie.

Chamberlain oznajmił izbie, iż kanclerz Hitler nadesłał zaproszenie do Monachium na czwartek i że w nadziej wezmą udział Mussolini i Daladier.

Kryzys jeszcze raz został odroczony. Jeszcze raz otwarto możliwości dyskusji w celu znalezienia rozwiązania — oświadczył Chamberlain w końcowych słowach

Mobilizacja floty angielskiej jako zarządzenie zapobiegawcze

LONDYN, 28. 9. ADMIRALICJA KOMUNIKUJE, IŻ POSTANOWIONE ZOSTAŁO ZMOBILIZOWANIE FLOTY, JAKO ZARZĄDZENIE ZAPOBIEGAWCZE. STOSOWNE INSTRUKCJE ZOSTANĄ OGŁOSZONE NIEZWŁOCZNIE PO WYDANIU PRZEZ KRÓLA OREZDZIA, POWOŁUJĄCEGO POD BRON REZERWĘ MARYNARKI WOJENNEJ.

Gdy miało już paść słowo „wojna“

Nagły zwrot w nastrojach Przebieg historycznego posiedzenia Izby Gmin

LONDYN, 28. 9. Posiedzenie Izby Gmin rozpoczęło się w nastroju b. poważnym. Sytuacja przedstawiała się groźnie. Gdy punktualnie o godz. 15 premier Chamberlain, powitany owacyjnie przez większość Izby powstał dla złożenia Izbie sprawozdania o wszystkich krokach, które doprowadziły do obecnej sytuacji.

Nic nie wskazywało na to, że przy końcu przemówienia premiera brytyjskiego sytuacja ulegnie niewątpliwie odprężeniu. Chamberlain w suchy sposób zdał relację z wydarzenia za wydarzeniem, z rozmowy za rozmową, stopniując napięcie. Gdy Chamberlain doszedł do relacji o dniu wtorkowym i przebiegu rozmowy Wilsona z kanclerzem Hitlerem, wydawało się, że premier przygotowuje Izbę do najgorszego.

W tej jednak chwili, gdy Chamber-

lain przedstawił odmowę kanclerza Hitlera, wyrażoną w południe wobec Wilsona, kanclerz skarbu John Simon, siedzący na ławie sejmowej tuż za przemawiającym przed nim premierem, nagle przerwał mu przemówienie i podając mu pewien dokument zwrócił jego uwagę na jego treść.

Premier Chamberlain przeczytał podane mu przez Simona pismo i twarz jego się natychmiast rozjaśniła, jakby zmieniając bieg swego dalszego przemówienia, premier oznajmił, że jeszcze skierował apel do kanclerza Hitlera, proponując ponowne spotkanie w Berlinie. Jednocześnie premier oznajmił, że zwrócił się do Mussoliniego z prośbą o podjęcie wysiłków na rzecz pokoju. Mussolini — oznajmił premier — zawiadomił mnie dopiero co, że polecił swemu ambasadorowi podjąć odpowiednie kroki w Berlinie. W tej chwili zaś — ciągnął

dalej Chamberlain — otrzymałem od kanclerza depeszę, w której proponuje mi spotkanie jutro rano w Monachium, przy czym w spotkaniu tym weźmie również udział Mussolini i Daladier. Udać się więc jutro rano do Monachium na tę konferencję, od której zależą losy pokoju świata.

Dalsze słowa premiera słuchające zostały grzmiotem oklasków i okrzyków, jakie zerwały się w całej Izbie. Posłowie powstałi ze swych miejsc, wiwatując na cześć premiera, darząc go również, co jest w zasadzie w Izbie niedopuszczalne, głośnymi oklaskami. Premier nie zakończył już swego dalszego przemówienia, uważając, że obecnie nie ma nic więcej do powiedzenia i że należy oczekiwać wyników dalszych jego rokowań.

Czeska bojówka komunistyczna usiłowała przekroczyć granicę

CIESZYN, 28. 9. Dzisiejszej nocy na południe od Cieszyna koło Buniczowa słychać było przez dwie godziny strzelaninę karabinów maszynowych, oraz huk granatów ręcznych. Jak się okazało, uzbrojony w karabiny maszynowe i granaty ręczne, oddział komunistycznej bojówki czeskiej usiłował przekroczyć w tym miejscu granicę polską, celem dokonania po stronie polskiej aktów sabotażu. Polska straż graniczna odpowiedziała na ten atak silnym

ogniem, kładąc trupem trzech napastników. Kilkunastu członków bojówki czeskiej jest rannych.

Bezczelność bojówek czeskich, które nie ograniczają się do prowokacji ludności polskiej, lecz usiłują nawet urządzać napady po stronie polskiej, wywołała w Cieszynie najwyższe oburzenie. Podobne strzelaniny, jakkolwiek w mniejszych rozmiarach, miały miejsce w okolicach parku Sikory na przedmieściu Cieszyna.

Terror w Zagłębiu Karwińskim

W Karwinie oraz zagłębiu karwińskim - ostrawskim robotnicy polscy są w jak najbardziej bezwzględny sposób wyrzucani z pracy przez zmilitaryzowane zarządy kopalń i hut. Setki rodzin znajduje się z dnia na dzień w skrajnej nędzy. Ludność polska jest doprowadzona tymi aktami bezprawia i samowoli czeskiej do skrajnej rozpacz i stanu niebywałego wrzenia.

W tych warunkach w całym zagłębiu dochodzi do licznych aktów samoobrony oraz sabotażu. Doprowadzeni do ostateczności robotnicy polscy zdobywają z niesłychanym bohaterstwem zapasy broni i amunicji, by móc bronić

się przed napaściami czeskiej soldateski i band komunistycznych. Onegdaj większa grupa wyrzuczonych z pracy robotników polskich zatrzymała czeski samochód ciężarowy z bronią i amunicją, przeznaczoną dla komunistycznych związków zawodowych i rozbroiła eskortę, złożoną z 3-ech żołnierzy. Polacy po zabraniu broni schronili się w pobliskich lasach.

Wczoraj na terenie zagłębia karwińskiego władze czeskie zarządziły surową obławę, przy czym doszło do ostrej strzelaniny, trwającej około 2 godzin. Kilkunastu Polaków zostało rannych, po stronie czeskiej jest 2 zabitych i kilku rannych.

Tajna radiostacja działa

W środę w godzinach przedpołudniowych na fali 262 mtr., po dwudniowej przerwie odezwała

się ponownie tajna radiostacja polska na Śląsku zaolzańskim. Speaker zapowiedział, że przer-

„Oszukują Was!“

Manifest b. premiera Flandma

PARYŻ, 28. 9. Dzisiejsza „Liberté“ przynosi manifest b. premiera Francji Flandin'a p. t. „Oszukują was“. Zwracając się do narodu francuskiego, Flandin twierdzi, że od szeregu tygodni pewne siły zaczęły zmontowały bardzo sprytnie mechanizm, który miał na celu oszukanie narodu francuskiego i wywołania wojny, za pomocą fałszywych informacji i kłamstw. Dalej Flandin pisze, że przywódcy komunistów, którzy w tragedii tej służą interesom nie francuskim, zażądali jego aresztowania, lecz woli on zostać zamordowany, niż pozwolić na zamordowanie swej ojczyzny.

Numer pisma, który przyniósł ten manifest, został przez władze skonfiskowany, a sam manifest, który rozlepiony był na murach miasta, został zerwany przez policjantów.

Flandin domaga się złożenia interpelacji w ministerstwie spraw wewnętrznych. Incydent ten wywołał w całym kraju wielkie wrażenie.

Drugi apel Roosevelta

WASZYNGTON, 28. 9. Po konferencji z przedstawicielami departamentu stanu prezydent Roosevelt wystosował dziś o godz. 3 w nocy telegram do kanclerza Hitlera, stanowiący odpowiedź na depeszę kanclerza. W telegramie swym Roosevelt zwraca się do Hitlera z apelem do kontynuowania rokowań za wszelką cenę i proponuje natychmiastowe zwołanie konferencji państw, bezpośrednio zainteresowanych zagadnieniem czechosłowackim. Tele-

BEDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-65 (sekretariat) 666-90 (ogólny) 330-59 (Dział gospodarczy „Kronika Kuptecka“) Oddział miński „ABC“ Nowy Świat 15. I piętro. tel. 224-80 (przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 - 19.00)
ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 121. Tel. 309-32 Kantor - Prenumerata, Nowy Świat 15 m. 1. I piętro. tel. 224-40 Konto PKO 23400. Pocztowe konto Rozrachunkowe Nr 2 Słkryńska Poczta 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa
PREZYSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10-13 i 15-18 Poznań, 27 Grudnia Włocławek, Cyganki 54 tel. 135 Kalisz, Rzemieńska 4 tel. 477 Katowice, ul. Starowiejska 3
PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnikiem do domu) i na prowincji zł 3.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziennikiem Sienkiewicza zł 3.30 miesięcznie Za granicą zł 4.00 Wyd B (z premią książkowa) 6.50
Za zwrot nadesłanych a nie zamówionych rekwizytów redakcja nie odpowiada

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-ej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) 50 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł., lekarstwa 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy. Tusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfra (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfra (K.) Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada
Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1. I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 popoł. Tel. 224-40.